

almap .01

[MACINTOSH FELHASZNÁLÓK MACAZINJA]

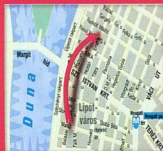

... a Kicsi, a Nagy az Artúr és ...

PROFESSZIONÁLIS LEVILÁGÍTÁS, SZÍNREBONTÁS ÉS PRÓBA

Amikor a jóval olcsóbb!

Nem kell többé magát választás elé állítania! Ötödik születésnapunk és költözésünk kapcsán egy új, igen jelentős kedvezményeket tartalmazó árképzéssel szeretnénk partnereinknek megköszönni, hogy abból élhetünk, amit szeretünk és amihez igazán értünk. Reményeink szerint a **szolidabb árakkal** sikerül ügyfeleinket azokkal szemben is jobb versenyhelyzetbe hozni, akiknek az olcsóságon kívül más fegyverük nincsen. Továbbá nem titkolt szándékunk, hogy a jövőben azok is bennünket válasszanak, akiket költségvetésük a minőségben eddig megalkuvásra készített.

2003. február 22-én – célirányosan kialakított, tágasabb irodába – a XIII., Raoul Wallenberg u. 9. szám alá (Wallenberg - Hollán sark) **költözünk**. Ezen a szombati napon régi telephelyünkön ügyelet működik, ahol megrendeléseiket zavartalanul tudjuk fogadni, elkészítésükre azonban csak vasárnapra virradó éjszaka nyílik majd lehetőség. Megértésüket előre is köszönjük! Sok szeretettel várjuk új irodánkban is!

REACTOR Reprodukciós Stúdió

Költözés előtt: 1055 Budapest, Balassi Bálint u. 9. · Tel./fax: 302-5643, 302-2263

Költözés után: 1136 Budapest, Raoul Wallenberg u. 9. · Mobil: 20/931-8998

Honlap: www.reactor.hu · E-mail: reactor@mail.tvnet.hu

Döntési segítsésként a Reactor új árképzése előtti nehéz időkben. (Levil Devil nyomdaipari magángyjtéményéből)

Vegyen Mac-et – költségből!

Árgarancia! Ha olcsóbbat talál, visszatérítjük a különbözetet!*

Tartós bérlet:
teljes költségelszámolás,
gyors és rugalmas ügyintézés.

StarKing

StarKing Óbuda Kft. Apple Center
1036 Budapest, Bécsi út 77-79. Tel.: 436-1111 · Fax: 436-1119
Internet: www.starlingnet.hu · E-mail: posta@starlingnet.hu

Próbálja ki az új gépeket bemutatótermünkben!

*Részletek a Web-en, a www.starlingnet.hu címen.

StarKing Óbuda Apple Center : 436-1111

Impresszum:

Tartalom rendező:

Ferency Balázs

Almalány:

Blasits Ildikó

Telefon: 06-309-779-003

Szerkesztőség:

1137 Budapest,

Lehel út 61.

Telefon:

06-309-424-119

Fax:

322-4922

E-mail:

almapap@mail.datanet.hu

Internet:

www.almapap.hu

Kiadó:

Kereskedelmi Értesítő

Kiadó Kft.

Felelős kiadó és layout:

Dobosy Anikó

Címlap:

LGT: A kicsi, a Nagy, az Artúr ...

Előkészítés:

Tördelte az Almalap,

levilágította és kilötte

Niki az Agfával Győr városában

Nyomda:

Arrabona Print Nyomda

Köszönjük

az Apple Vezérképviselet

támogatását!

HU-ISSN 1218-0319

Az Almalap bármely részének elektronikus feldolgozásával, másolásával és a lap terjesztésével kapcsolatos minden jog fenntartva.

2003. januári szám

(X. évfolyam – 1. szám)

AZ X ÉVE

Az Apple első PowerPC-s gépcsaládjának kibocsátásával egy időben jelent meg az Almalap első száma, amelyhez bárki hozzájutott, aki kilátogatott a Vajdahunyadvárban rendezett háromnapos Apple-Expóra. Majdnem tízezen voltunk. Az idei év a Mac OS X éve, az Apple – jól felfogott üzleti érdekeinek megfelelően – a tavalyi évvel eltemette a régi operációs rendszert. Az Almalap is áttért az X-re, hiszen megkezdte tizedik évfolyamát.

És költöztünk. Az Almalap sok éven át élvezte a Recent Kft. és Kabdebó Miklós vendégszeretetét, köszönet ezért, külön köszönet az ott dolgozóknak, akik segítették az Almalap munkáját. Az Almalap összebútorozott a MacAcadémiával, amellyel tulajdonosi szálak is összefűzik, az új fizikai címünket az impresszumban találod, virtuálisan címünk a régi!

Magukat komoly szaktekintélynek tartó orgánumok kedvenc szerkesztési elve, hogy így december-január környékén megkérdezik a hozzátért szakembereket, milyen volt az elmúlt év (ezt mindenki tudja) és mit vár az épp eljöttől. A Macworldösök tippjeit a következő lapon olvashatjátok. Ezt követi az Apple termékáradata, amelyet január elején mutatott be. Noha igyekszünk igen frissen lenni, a nettel nem vetélkedhetünk – és néha a fordítás alatt álló cikkeink is elavulnak. Részben ez történt meg a böngészőket összevető írással is – az Apple Safarija ki-maradt az áttekintésből.

Meglepő módon már most kezd kirajzolódni a februári szám tartalma. Az Adobe prágai PR-képviselete jóvoltából kipróbáljuk a Photoshop és Acrobat CE verziókat, de megírjuk, miként alakíthatod át Macedet webes rádióadóvá. Külön írás foglalkozik a legerősebb Apple-gép teljesítményével és beszámolunk a FairPrint eseményeiről.

Kalandra és Macintoshra fel!

Tartalom:

01	Almahang	13	Színváltó szabadalom
02	Jövendőmondók	16	Mac OS X – a Finder eszközsora
03	AirPort Extreme	18	JDF és CtP
04	A kisteső	20	E-hulladék
05	Negyvenhárom centi meg ...	21	A nyomdászat jövője
06	i-csillagpontcsillag	22	Explorer uralom, szájt auditálás
07	Eszes böngésző böngészés	23	Spam és védekezés
11	Safarizó Jaguár	24	Kótya-vetye
12	Keynote		

Jövendőmondók

Négy kérdéssel szembesültük az államokban tevékenykedő Macintoshsal foglalkozó vezető újságírók.

1. Melyik lesz a 2003-as év meghatározó, új Apple terméke?
2. Melyik új szoftver lesz 2003-ban a legfontosabb?
3. Az Apple cég életében milyen döntő eseményre számít?
4. Milyen hatás érvényesül a Mac piacon idén?

David Blatner

1. Az Apple iPDA, amely alapja a Palm szoftvere, de 5GB merevlemez, beépített 2 megapixeles kamera, iProgram-integráltság jellemzi. Érti a Microsoft Office dokumentumokat, Bluetooth-szal is kommunikál, hangfelvétellel alkalmas.
2. Az OS X alatt futó QuarkXPress 6, am mire megjelenik az év végén, addigra sok cég átvált az InDesignra.
3. Az Apple felvásárolja a Xeroxot.
4. Két meghatározó PC-gyártó megszűnik. Az Apple Switch kampány eredményeképpen megkezdődik a tömeges áttérés OS X-re, ebben meghatározó szerepe van az operációs rendszer UNIX alapjának. Az Apple piaci részesedése újra eléri a tíz százalékot.

Henry Bortman

1. Mac vezérelte digitális képmagnó, digitális fotóalbum.
2. Webböngésző az Apple-től. (A válaszok még szilveszterkor születtek – Bortman vagy jó jós, vagy jó értesült.)
3. Intel alapú OS X.
4. Bluetooth eszközök térnyerése.

Jim Dalrymple

1. A meghatározó hardver termék mibenlétét megszabja az, hogy milyen processzor köré építi azt fel az Apple.

2. QuarkXPress 6 OS X-re.
3. A HyperConnect technológia felhasználása.
4. Az Apple piacrészesedése minden részterületen – oktatás, kiskereskedelem és üzlet – növekszenek indul.

Christopher Brezn

1. Új, okos kis eszközes gondolok az iCsaládból, talán iPhone, talán iPad.
2. Az OS X új verziója, az iAlkalma-zaások, Internet és hálózat teljes integrációjával, előre az iHub úton.
3. Váratlan új szövetségben való felbukkanásra számítok.
4. A Mac OS 9 lassan elbúcsúzik, év végére a döntő többség X-et használ.

Adam C. Engst

1. LCD-uralom fogja jellemezni ezt az évet. Az LCD-árak szabadesésben zuhannak, így az Apple 2003-ban tényleg elfelejti a katódugarcsőves eszközöket. Rádásul az LCD technológia fejlődése lehetővé teszi a 3600x2400-as felbontású 23 inches Cinema Display megjelenését. És ekkor válik a mérhető ikon- és eszköz-erő létfontosságúvá, különben a monitorok mellé olvasólcscsét is kellene árusítani.
2. Véleményem szerint a Mac OS X következő verziójában megjelenik a pont-pont hálózati technológia. Ez lehetővé teszi a hálózatban lévő gépek merevlemez tárterületeinek egységes kezelését – a felhasználó logikai volume-okat lát majd. Elég az operációs rendszernek tudni, hogy mi merre van. Ez a technológia jól ötvözhető a biztonsági másolás és archiválás feladatával.
3. Az Apple tetszen fejlesztési vezeték nélküli kommunikációs eszközeit, szerintem ez

lesz az év fő csapása is. Az AirPort kártyák támogatják majd a 802.11b, 802.11a és talán a 802.11g szabványokat. Nem lennék meglepve, ha az Apple a Bluetooth segítségével eltüntetné a billentyűzet- és érzékelőket (is).

4. Álmodjunk merészet, az Apple mobiltelefon dob a piacra. A jelenleg kaphatók nem Macbarátok. A vevők olyan kommunikációs eszközre vágyanak, amely megkönnyíti életüket.

Glenn Fleishman

1. Négyprocesszoros Xserve és 2 GHz-es PowerPC processzor.
2. Az iHub, amely a digitális munkafolyamat egységesített vezérlőfelülete lenne, ideértve a szkennereket, a DV kamerákat és fényképezőgépeket, a tintasugaras nyomtatókat, a digitális videofelvételeket. Webgalériák és más formátumok jelentenek a kimenetet a számtalan különálló, nehezen összekapcsolható programok helyett.
3. Az Apple a Motorola mellett más processzor támogatását is megkezdi, de ez nem jelen feltétlen nyitottságot.
4. Az OS X 10.2-vel felfüld az értékesítés, a Titanium PowerBook pedig olyan vevőkörhöz juttatja az Apple-t, akik addig elérhetetlenek voltak számára.

Bruce Fraser

1. G5-ös Mac az év vége felé.
2. Mivel bizalmas információk birtokában vagyok, nem nyilatkozhatom, de valami készül a pixelek manipulációjának területén.
3. Az OS X minden igényt kielégítő, fejlesztőknek szánt dokumentációja.
4. Az OS 9 alól nem indítható Mac.

Shawn King

1. Megújuló Power Mac – nem csak új külsőt, de új alaplapot is várók.

2. Folyamatos szoftverfrissítésben bízom – Final Cut Pro 4, iTunes 6, iMovie 3.
3. Növekvő bevételek. Az Apple Store-ok (az Apple létrehozta eladóhelyek) nyereséggé válnak feltöltik az Apple bank-számláját.

Ted Landau

1. Teljesen új digitális eszközre gondolok – esetleg többre is –, amely felhasználja az Apple Inkwell technológiáját. Megújul az iPod is. Megjön a G5-ös Mac. És végül az Apple újratervezi az alaplapját, amelyen az OS 9 már nem lesz futtatható.
2. Jön az OS X 10.3 és az AppleWorks feljavított változata. És nagyon várom az OS X alapú QuarkXPress-t.
3. Az Apple Switch kampánya meghozza eredményét, érezhetően nő a piaci részesedés.

Tom Negrino

1. További szórakoztató elektronikai termékek. Machez kapcsolódó videorendszer. Az iPod, a mobiltelefon és a PDA tudását egyesítő Apple termékek – esetleg a Philips-szel, a Sonyval vagy az Ericssonnal együttműködésben.
2. OS X-es Quark 6. Év vége felé Microsoft 11.
4. Az OS X számos nagyvállalat számára csábító lehet, hogy kimeneküljenek a Microsoft által a múlt évben kialakított licenccpolitikára – és fizetési kötelezettség – elől. Azoknak a cégeknek, akik meg akarnak maradni az Office 97-nél, az OS X ideális alternatívát jelent.

Franklin N. Tessler

1. Újabb digitális életstílusba simuló eszköz, amely lehet a PDA és mobiltelefon egyesítése – gördülékenyen kommunikálva és együttműködve a Mackel.
2. OS X-es Quark 6.
4. A piaci részesedés folyamatos növekedésnek indul.

AirPort Extreme, 56 Mbps

Az Apple a Macworld Expo szakkiállításon bemutatta az AirPort vezeték nélküli hálózati rendszer legújabb, az IEEE 802.11g specifikációnak megfelelő, akár 56 Mbps sávszélességű változatát, AirPort Extreme néven. A jelenleg széles körben használt, 802.11b megoldásoknál közel ötször gyorsabb AirPort Extreme teljes körű kompatibilitást biztosít a világon fellelhető több millió 802.11b Wi-Fi eszközzel. Az új AirPort Extreme Támaszpont akár 50 felhasználót is képes egyidejűleg kiszolgálni, és lehetővé teszi a különálló vezetékes hálózatok egymással összekapcsolását és a nyomtatók megosztását.

„Az Apple AirPort rendszere volt az elsőként igazán széles körben elterjedni képes 802.11b megoldás, megindítva a Wi-Fi forradalmat – mondta Steve Jobs. – Ma újból ez a célunk, amikor újtjára bocsátjuk az AirPort Extreme rendszert, a 802.11g szabványra épülő teljesen új megoldást, ami ugyanakkor széles körű kompatibilitást is biztosít.”

Az IEEE 802.11g szabványra épülő AirPort Extreme akár 56 Mbps sávszélességet biztosít, ami majdnem ötszöröse a széles körben elterjedt Wi-Fi eszközök kapacitásának, azonban biztosítja a kompatibilitást is irányukba. Az AirPort Extreme együttműködik a már telepített 802.11b eszközökkel, így például a nyilvános hozzáférési pontokkal, de támogatja például a Cisco LEAP biztonsági technológiáját is. Az új AirPort Extreme Támaszpont által kiszolgált 50 felhasználó messze több, mint amit a legtöbb más használt eszköz kínál.

Az új AirPort Extreme Támaszpont szolgáltatásai közül érdemes még kiemelni az olcsó USB nyomtatók hálózati megosztásának lehetőségét – a második 10/100BASE-T Ethernet kaput további hálózatokra vagy DSL-szolgáltatók rendszerére való csatlakozáshoz – és az irányérzékeny vagy megnövelt hatósugarú antennák csatlakoztatásának lehetőségét. Az új hálózati összekapcsolási („bridging”) szolgáltatásnak köszönhetően

az AirPort Extreme Támaszpont lehetővé teszi több különálló Ethernet hálózat vezetékek nélküli összekapcsolását – például több különálló épületben.

A Mac OS X 10.2 „Jaгуar” változat természetesen teljes körű támogatást biztosít az IEEE 802.11g szabványra épülő AirPort Extreme rendszer felé, ami viszont természetesen képes kihasználni az Apple Rendezvony technológiáját is, a hálózati eszközök és szolgáltatások mind egyszerűbb és kényelmesebb használata érdekében.

Az új AirPort Extreme Támaszpont és Kártya várhatóan 2003 februárjában kerülnek a viszonteladók üzleteibe, ára 60 (no modem) és 70 ezer (modemes) forint körül lesz. Az AirPort Extreme Kártya először csak a 2003. január 7-én bemutatott 12” és 17”-os PowerBook G4 modellekben használható. Az AirPort Extreme Kártya telepítéséhez más – korábbi – Mac modellekbe független gyártóktól származó, kiegészítő adapter használata lehet szükséges.

EGY KIS MAGÁNÉLET

A 2001 nyaráig csendben népszerűsödő PGP – titkosító algoritmus, Pretty Good Privacy – tulajdonosa 1997 óta a Network associates. Ám tavaly az eljárást megvásárolta a PGP cég, és közzétette a javított eljárást. Az OS X, illetve Windows 98 és frisebb társai alatt használható PGP 8 nyilvános kulcsot használó titkosítás. A PGP 8 ingyenes változata egyszerűen használható megoldást kínál fájlok és e-mailek védelmére, tartalmaz kimásolásának megakadályozására. A 39 dolláros – kilencezer forintos – PGP Personal változat, amely beépül a Microsoft és az Apple levelező programjába, az összes email kódolására és de-kódolására alkalmas. A Gnu

Privacy Guard (GPG) a nyitott rendszert használók számára ad megoldást, amely teljesen kompatibilis a PGP-vel.

Washington Post
2003 január 5.

A PGP titkosítási rendszer hibrid titkosítási rendszer, amely kihasználja a szimmetrikus rendszerek gyorsaságát, a nyilvános kulcsú rendszerek titkos és nyilvánosságra hozott kulcspárját. A PGP által leggyakrabban használt szimmetrikusalgoritmusok: 3DES, CAST, IDEA. Nyilvános kulcsként a DSS-t és az RSA-t használják. Az első verziót Zimmermann készítette 1991-ben, a rendszert folyamatosan tovább fejlesztik, és néhány verzióját szabad szoftverként terjesztik.

Kicsiségében rejlik nagysága, állítják a szerencsés tesztelők

A kistesó

Az Apple a Macworld Expo szakkonferenciát és konferencia megnyitóján bemutatta az eddigi legkisebb mobil számítógépet, a ragyogó, 12"-os aktív mátrix TFT képernyő köré épített, új PowerBook G4 modellt – mely a pehelykönnyű, de különlegesen erős alumíniumötvözetből készült hártnak köszönhetően alig több mint 2 kg-ot nyom. Az új, 12"-os PowerBook G4 867 MHz-es PowerPC G4 RISC processzort, NVIDIA grafikus lapkát és tálcán nélküli CD-RW/DVD-ROM „Combo” meghajtót tartalmaz, a továbbfejlesztett akkumulátorkészletnek köszönhetően két feltöltés között akár 5 óra mobil üzemidőt is képes elérni.

„Az új, 12"-os PowerBook G4 egy valóságos gyöngyszem – mondta Steve Jobs, az Apple elnök-igazgatója. – Ez az eddigi legkisebb és leginkább megfizethető PowerBook modell, amit az Apple valaha is gyártott, vala-

mint a legjobban felfegyverzett játékos az összes kompakt noteszgép között.”

Az 1024x768 képpont felbontást nyújtó, ragyogó, 12"-os TFT képernyővel együtt is, az új PowerBook G4 modell alig 2,5 cm vastag, és alig több mint 2 kg-ot nyom. Velocity Engine (Altivec) vektoraritmetikai egységgel felfegyverzett, 867 MHz-es PowerPC G4 processzort, és 256 MB DDR RAM tárat tartalmaz; valamint az NVIDIA legújabb, GeForce4 440 Go grafikus lapkáját 32 MB dedikált videó RAM tárral. Alapkiépítésben a 12"-os PowerBook G4 tálcán nél-

küli CD-RW/DVD-ROM „Combo” meghajtót is tartalmaz, mely lehetővé teszi CD-k írását és DVD-k olvasását, lejátszását is.

Az új PowerBook G4 minden idők legszelebb körü vezetőket és vezeték nélküli hálózati csatlakozási lehetőségeit kínáló noteszgépe. Beépített IEEE 802.11g szabvány szerinti, 54 Mbps sávszélességet kínáló AirPort Extreme illesztőt és Bluetooth modult tartalmaz, mely utóbbi segítségével mobiltelefonok és tenyérscsökkentő gépek garmadához képes csatlakozni. Az ingyen letölthető iSync szoftver segítségével például lehetővé válik a telefonkönyvek és címtárak szinkronban tartása az összes ilyen eszköz között.

A minden új PowerBook G4 modellre előre telepített Mac OS

X 10.2 „Jaguar” operációs rendszer olyan kiemelkedő szolgáltatásokat kínál, mint az alvó üzemmódból történő supergyors indulás lehetősége, az önműködő hálózati beállítások és a továbbfejlesztett akkumulátorkészlet, a két feltöltés között elérhető minél hosszabb mobil üzemidő elérése érdekében. Minden PowerBook G4 számítógépre előre telepítve vannak az Apple személyes kreativitást segítő iLife szoftverei is – a digitalizált zenék és más MP3 állományok rendszerezésére hívható iTunes 3, a képek kezelését segítő iPhoto 2, valamint a digitális filmek szerkesztésére, vágására és bemutatására szolgáló iMovie 3 és iDVD 3.

Az 12"-os PB várhatóan 2003 februárjában kerül a viszonteladók üzleteibe körülbelül 500 ezer forintos áron. A legkisebb kijelző felület címért még indulhat az 1989 szeptemberében bemutatott Macintosh Portable 9,8 inches, egybttes aktív mátrix megjelenítőjével – gosnoszkodott az Almalap.

Photoshop 7

60 órás tanfolyam a MacAcadémián

További információk az Interneten: www.macacademia.hu, e-mailen: mail@macacademia.hu, telefonon: 06-30-919-1965

És már készül a 23 inches is – jelentették ipari kémeink

Negyvenhárom és egy pici..

Az Apple bemutatta a legújabb PowerBook G4 modellét, az első mobil számítógépet, ami 17"-os szélesvásznú TFT képernyő köré épült. A különlegesen erős alumíniumötvözetből készült, 2,54 centiméter vastag készülék súlya alig 3 kg. A 17"-os PowerBook G4 egyben az első mobil számítógép, ami 54 Mbps sávszélességű IEEE 802.11g („AirPort Extreme”) és Bluetooth vezeték nélküli illesztőket, FireWire 800 Mbps-es kapt és alulról megvilágított billentyűzetet is tartalmaz.

„Az Apple a világ első 17"-os mobil számítógépével újabb hatalmas lépéssel kerül a PC noteszgépek többi gyártója elé, melyet a csodával határos módon sikerült egy alig 2,5 cm vastag alumíniumháza préselni – mondta Steve Jobs, az Apple elnök-igazgatója. – Így egyre több felhasználó gondolkozik majd el, hogy minek is neki egy asztali számítógép.”

A 17"-os PowerBook G4 akkora számítási teljesítményt és képernyőfelületet kínál, ami korábban csak az asztali számítógépek körében volt elérhető. Az új, 17"-os TFT képernyő

1440x900 képpont felbontást nyújt, 16:10-es képarány mellett. Ugyanekkor az új 17"-os PowerBook G4 minden idők eddigi legnagyobb teljesítményű mobil Apple számítógépe is, 1 GHz-es PowerPC G4 RISC processzorával, új alaplapi architektúrával, gyorsabb NVIDIA grafikus vezérlővel és továbbfejlesztett CD-RW/DVD-R „SuperDrive” meghajtóval. A pehelykönnyű, de különlegesen erős alumíniumötvözetből készült háznak köszönhetően, az alig 3 kg súlyú 17"-os PowerBook G4 minden idők legvékonyabb Apple noteszgépe, és sokkal könnyebb, mint a legtöbb versenytárs 15 és 16"-os modelljei.

Az üvegszálas technológiával alulról, a környezeti fényviszonyoktól függően megvilágított billentyűzet és az önműködő fényerősabályzás szintén világvírájságok. Ezt a megoldást azok a professzionális felhasználók fogadják majd örömmel, akik változó fényviszonyok mellett órákat dolgoznak mobil számítógépükön.

Az új, 17"-os PowerBook G4 minden idők legszélesebb körű vezetékes és vezeték nélküli hálózati csatlakozási lehetőségeit kínáló noteszgépe. Beépített, IEEE 802.11g szabvány szerinti, 54 Mbps sávszélességet kínáló AirPort Extreme illesztőt és Bluetooth modul tartalmaz, ez utóbbival mobiltelefonok és tenyérszámítógépek garmadához képes csatlakozni. Az ingyen letölthető iSync szoftver segítségével például lehetővé válik a telefonkönyvek és címtárak szinkronban tartása az összes ilyen eszköz között. A 17"-os PowerBook G4 ugyanakkor természetesen rendelkezik Gigabit Ethernet kapuval, beépít

tett v.92 modemmel, két USB és egy-egy hagyományos, illetve 800 Mbps-es FireWire kapuval is.

Részben az 1 MByte harmad-szintű gyorsítótárnak és a 333 MHz-en üzemelő, 512 MByte DDR RAM tárnak köszönhetően is piacvezető teljesítményt kínál. Az Apple UNIX alapú Mac OS X 10.2 „Jaguar” operációs rendszerével párban minden versenytársát messze megelőző számítási teljesítményt kínál. Az NVIDIA legújabb, GeForce4 440 Go grafikus lapkáját tartalmazza, 64 MByte dedikált videó RAM tárral, melyek segítségével másodpercenként 880 millió textúrált képpont megjelenítésére és fejlett képtranszformációk valós idejű kezelésére képes.

A minden 17"-os PowerBook G4 modellre előre telepített Mac OS X 10.2 „Jaguar” operációs rendszer olyan kiemelkedő szolgáltatásokat kínál, mint az alvó üzemmódból történő szupergyors indulás lehetősége, az önműködő hálózati beállítások és a továbbfejlesztett akkumulátorkezelés, a két feltöltés között elérhető minél hosszabb mobil üzemidő elérése érdekében. Minden PowerBook G4 számítógépre telepítve vannak az Apple személyes kreativitást segítő, többszörösen díjnyertes iLife szoftverei is — a digitális zenék és más MP3 állományok rendszeresítésére hivatott iTunes 3, a képek kezelését segítő iPhoto 2, valamint a digitális filmek szerkesztésére, vágására és bemutatására szolgáló iMovie 3 és iDVD 3.

Az új, 17"-os PowerBook G4 modell várhatóan 2003 februárjában kerül a viszonteladók üzleteibe, az ára nettó kilencszázezer forint körül lesz.

Apple PR

És ez még csak 26 centi, igaz, nem is a képernyő átlója.

ALMABOLT

Önök csak egy kornakkal kell rendelkeznie

Almabolt • www.almabolt.hu

NEKED IS LEHET MALACODI!

i-csillagpontcsillag

X11

Az Apple a Macworld Expo konferencia megnyitóján bemutatta a többszörös díjnyertes iPhoto, iTunes, iMovie és iDVD szoftvereit egységes rendszerbe foglaló iLife csomagot. Az iLife jelenleg az egyetlen olyan termék, mely teljesen egységes, tökéletesen integrált keretbe foglalja a „digitális életstílus” négy fő szoftverösszetevőjét – a digitális fényképek, zenék és filmek kezelését, valamint a DVD-k készítését.

„Az iLife azt kínálja a digitális életmódhoz, amit hajdan a Microsoft Office kínált először az

irodai munkához: minden szükséges eszközt, egyetlen csomagban – mondta **Steve Jobs**, az Apple elnök-igazgatója. – Az Apple messze megelőzte minden versenytársát abban, hogy a legjobb szoftvereket kínálja a digitális fényképek, zenék és filmek kezeléséhez, szerkesztéséhez, valamint a DVD-k készítéséhez.”

Az iLife egységes keretbe foglalva tartalmazza az iPhoto, az iMovie, az iTunes és az iDVD legújabb változatait – kiegészítve azokat a még tökéletesebb együttműködésüket szolgáló új funkciókkal. Lehetővé

válik például az iTunes zenei könyvtárában tárolt számok felhasználása iMovie programmal szerkesztett filmekben és iPhoto bemutatókban, vagy akár az éppen készülő, új DVD film menüjében anélkül, hogy folyton oda-vissza kellene váltani több program között.

Az iLife csomagba épített, új iPhoto 2 változat önműködő képmínőség-javító eszközök tartalmaz, valamint fejlett archíváló szolgáltatásokat. Az új iMovie 3 változat kiváló minőségű, új hangeffekteket tartalmaz a hétszeres Oscar-díjas Gary Rydstromtól (Skywalker Sound), új hangszerkesztő funkciókat és videóeffekteket kínál, valamint lehetőséget biztosít az iPhoto 2 albumban tárolt képekből pásztázó hatású animált klip-részletek készítésére. A szintén a csomag részét képező iDVD 3 kiegészült 24 új, professzionális minőségű DVD-menü mintával, és képes átvenni az iMovie 3 fejezet jelöléseit.

Az iLife csomagot hamarosan előre telepítik minden új Mac számítógépre. 2003. január 25-e után az iPhoto 2 és az iMovie 3 ingyen letölthető az Apple kiszolgálóiról. A kereskedelmi forgalomra szánt iLife csomag várhatóan először 2003 februárjában kerül a viszonteladók üzleteibe. A 2003. január 7-e után még a teljes iLife nélkül értékesített Mac modellek tulajdonosai később kedvezményes áron juthatnak az iLife csomaghoz.

Az iLife remek gondolat – vélt a Macworld egyik szakkomentátora –, az egyetlen gond az, hogy ezt az ötletet a Microsoft a szokott módon átveszi, és még inkább bebetonozza magát a PC-piacon, amelynek elhódítása az Apple régi álma.

Az X11 for Mac OS X szoftver lehetővé teszi, hogy a X11 környezethez fejlesztett UNIX programok egymás mellett fusanak natív Mac OS X alkalmazásokkal – továbbá nagy mértékben megkönnyíti a X11 alkalmazások újírását a Mac platform számára. A UNIX világban elterjedt X11 ablakkezelő környezet Apple implementációját rendkívül könnyű telepíteni, teljes körű támogatást biztosít a 2D és 3D gyorsító technológiához és az Open GL grafikához.

„A Mac OS X elsősorban a nyílt szabványok széles körű alkalmazásával, barátságos segédeszközökkel és a modern szoftverfejlesztéshez nyújtott kiemelkedő technológiai támogatással szerente a UNIX felhasználókat elcsábítani” – mondta **Philip Schiller**, az Apple alelnöke.

Az új X11 for Mac OS X szoftver a teljes X11 ablakkezelő és kliens függvénykönyvtár, valamint a szükséges fejlesztőeszközök tartalmazza, így minden eddiginél egyszerűbbé teszi a Linux és UNIX programok újírását a Mac környezetbe. Egyetlen csomagban lehet letölteni és telepíteni, így az üzembe helyezése is nagyon egyszerű. Teljes mértékben integrálódik az Aqua felhasználói felületbe, így például lehetővé teszi a problémamentes kivágást és másolást is a két ablakrendszer között.

Az új X11 for Mac OS X szoftver első nyilvános próbaváltozata már letölthető az Apple weblapjairól, végleges változata még ebben az évben hozzáférhető lesz. Használatához Mac OS X 10.2.x és legalább 256 MByte RAM tár szükséges. A X11 for Mac OS X szoftver az eMac, iMac, iBook, Power Macintosh G3, Power Mac G4 és az 1998 májusa óta bemutatott PowerBook számítógépeken használható.

Eszes böngészőböngészés

Mikor ezt a cikket megszereztem az Almalap számára, még nem volt Safari, ezért itt ne is keresd – inkább töltsd le, és próbáld ki! A legtöbb Mac OS X felhasználó számára a webre kilépést, a böngészést a Microsoft Internet Explorer ikonra kattintás jelenti – talán nem véletlen, hogy ez az egyetlen nem Apple ikon a Dockban, legalábbis a kezdetekkor. Itt van a Netscape is, amely valaha igen magas piaci részesedéssről tekintett le az IE-re, de léteznek más böngészők is az OS X-re. A böngészőfejlesztők mindent megtesznek a látszólag egységes szabványként jelentkező HTML, JavaScript, Flash, QuickTime és egyéb alkalmazás kódjainak értelmezésére, beépítésére, ám helyzetük a legkevésbé sem irigylésre méltó. Persze számos böngésző próbál biztos helyet szerezni a merevlemezeden plusz csingilingiket, szolgáltatásokat kínálva.

A MacWorld tesztjében négy böngésző véglegesnek nevezett verzióját – a Microsoft Internet Explorer 5.2.1-t, a Netscape 7-t, a Mozilla 1.1-t és az OmniWeb 4.1-t – és három béta változatát – az iCab 2.8.2-t, az OS X alatt futó Opera 5.0-t és a Mozilla.org Navigator 0.5-t (Chimera) – mérték össze. A teszteléshez – amely nem akkora ördögösség, mint gondolod – öt weboldalt választottak, amelyek kellemes elegyét tartalmazták Flashnek, CSS-nek (Cascading Style Sheets) és XHTML-nek. A CNN.com (www.cnn.com – amely az amerikai hírtelevízió weblapja), az ESPN (www.espn.com – sportoldal), Quicken (www.quicken.com – a legnépszerűbb otthoni-kisirodai pénzügyi menedzsment program), The Web Standards Project (www.webstandards.org – ez az akasztják a hőhért esete, a web szabványairól szóló oldal) és az Adobe Studio Explo-

rer oldalai (studio.adobe.com/explore) nyerte el a tesztelők szimpátiáját. Az összehasonlítás alapját olyan triviális kérdések adták, mint milyen gyorsan töltődik be az oldal, a böngésző láthatóan helyesen és a szabványoknak megfelelően jeleníti-e meg az oldalt.

Betöltési sebesség

Pontosan mérni csak laboratóriumi körülmények között lehet egy weboldal betöltési sebességét, hiszen az Internet sávszélessége dinamikusan változik minden időpillanatban. Az oldal betöltési sebessége függ a szervertől és a fogadó géptől is. A teszteléshez használt gép 400 MHz-es Titanium PowerBook G4 volt 768 MB RAM-mal és frissen telepített OS X 10.2-vel. (Valahol az oldalon találd a labor-körülmények közt végzett teszt eredményét is.)

A valós életet utánzó teszt számos meglepetéssel szolgált.

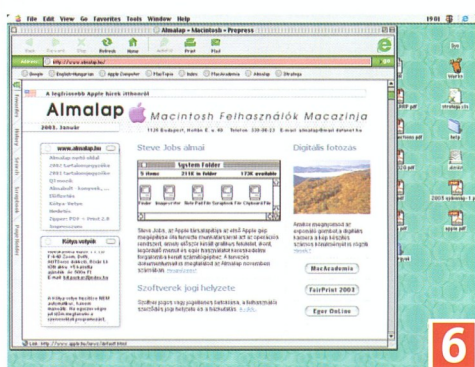
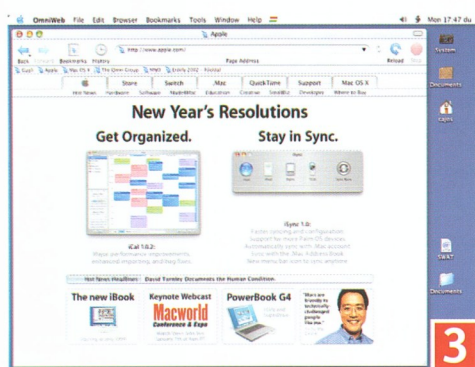
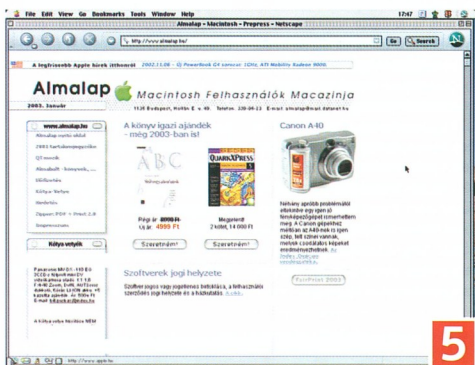
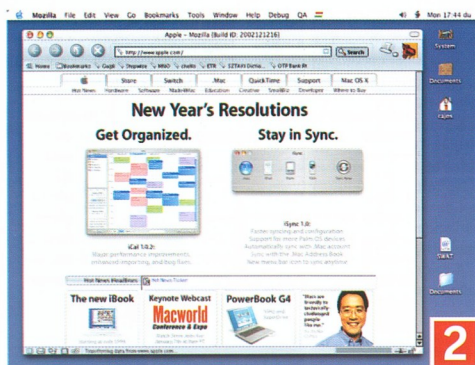
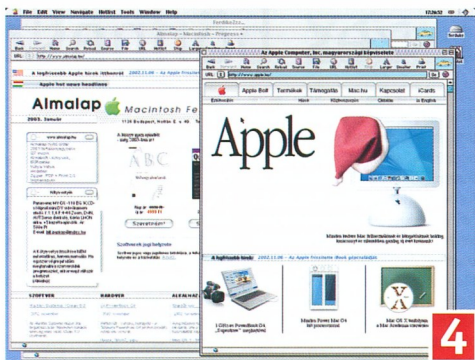
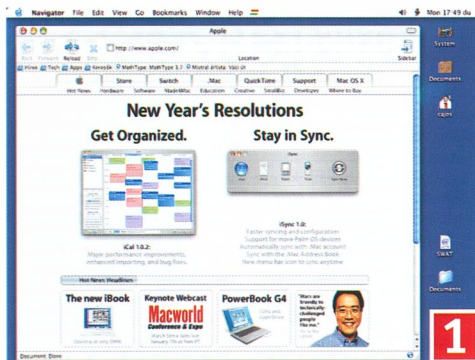
A Navigator, amely az öt weboldalból három megjelenítésében verhetetlenül gyors volt, és a negyedikben is megelőzte az Exploret, csupán az Adobe oldala esetében kapott ki. A Mozilla és a Netscape lassú volt, amikor új ablakot kellett megjeleníteni, vagy a program preferenciáit megmutatni, ám a végeredményben ez nem vált meghatározóvá, igazi vetélytársai az IE-nek. A Navigator, a Mozilla és a Netscape esetében a gyors megjelenítés mögött a közös Gecko motor rejtőzik.

Az Opera, amely magát a Föld leggyorsabb böngészőjeként reklámozza, rendre lemaradt, kivéve a Web Standards Project weboldalát.

Az életszerű körülmények közötti teszteléshez a cikkben említett PowerBook 128 K-^s ISDN vonalat használták. A feltüntetett eredmény három egymást követő mérés eredményének át-

OS X böngészők összevetése

Cég	Termék	Ár	Elérés	Ami jó	Ami rossz
iCab	iCab 2.8.2	29 USD	info@icab.de www.icab.de	beépített HTML-ellenőrzés, felolvasástámogatás, képszerűi lehetőség	szegényes CSS-támogatás, gyakori megjelenítési hiba
Microsoft	Internet Explorer 5.2.1	ingyenes	www.microsoft.com	a legmegbízhatóbb megjelenítés, jó teljesítmény, szabványok erős támogatása	elvétve cache és újrarajzolás hiba, új technológiákat (például hirdetés blokkolás) nem támogatja
Mozilla.org	Mozilla 1.1	ingyenes	www.mozilla.org	Gecko motor, jó teljesítmény, megjelenítés és fülesablak-kezelés, némi hirdetésblokkolási képesség	új ablak megjelenítésekor néha lefagy
Mozilla.org	Navigator 0.5 (Chimera)	ingyenes	www.mozilla.org	Gyors, jó megjelenítési képesség, felugró hirdetések blokkolhatók, helyes fülesablak-kezelés	összeomlásra hajlamos, szegényes preferenciaállítási lehetőség, gyenge Flash támogatás
Netscape	Netscape 7.0	ingyenes	www.netscape.com	Gecko motor, jó megjelenítési képesség	új ablak megjelenítésekor megáll, a böngészőhöz nem kapcsolódó kiegészítők lassítják és lerontják, nincs ablakkezelés
The Omni Group	OmniWeb 4.1	ingyenes	www.omnigroup.com	Gyors megjelenítés, rugalmas testre szabás, Dokumentum és Felhasználó mód, gyors megjelenítés	CSS-pozicionálás nem támogatott
Opera Software	Opera 5.0 OS X	ingyenes	www.opera.com		közepes CSS-támogatás, lassú

Böngészők és oldalak – 1. Chimera – 2. Mozilla – 3. OmniWeb – 4. iCab – 5. Netscape – 6. Explorer.

laga. A laboratóriumi teszteléshez egy G4-es, 700 MHz-es iMacet használtak, 256 MB RAM-mal és Mac OS X 10.2-vel. Az indítás oszlopban a gép indítását követő első böngészőindítás betöltődési ideje szerepel. A sebességteszthez 100 mb/s hálózaton csatlakoztatott Mac OS X 10.2 szerverről töltött le három oldalt az iMac. Az első oldalon QuickTime mozi, a másodikon képek, a harmadikon pedig szövegek és képek voltak.

A helyes megjelenítés

A böngészőt jellemzi a sebesség, ám – mint az utakról is ismert – a sebesség nem minden. Hiába gyors a böngésző, ha nem helyes az, amit a képernyőre kirajzol. Sajnos a web világában nehéz megítélni, hogy egy láthatóan hibásan megjelenő oldal esetén az oldalkészítő vagy a böngésző okozza-e a látványbicsaklást – esetleg benne van mindkettő munkája.

Az sporthírekkel is információkat közlő ESPN oldal össze-

tett HTML kódot, JavaScriptet és CSS-t használ. Az ilyen oldalak rendszeres megoldoztatják a böngészőt, hiszen táblázatba ágyazott táblázatot kis JavaScript-es megjelenítés követ Flash animációkkal vegyítve. Ráadásul az egyes elemek helyét a CSS által definiálja az oldal. Ha nem vagy webalaptervező, akkor egy kedvenc hasonlatommal élve képzelj magad a népszerű Tetris játéknak, ahol elrendeződd elemek helyett kódoz, képek hullanak alá, amikből végül hibátlan oldalképet kell megjelenítened.

A teszt során az ESPN oldalával az iCabot leszámítva mindegyik böngésző sikerrel küzdött meg, az iCab azért hibázott, mert nem kezeli a CSS vezérelt pozícionálást. Az Opera az alapelrendezéssel megbirkózott, de az oldal tetején és a keresés körül szétbotba az oldal.

Az Adobe említett oldala hasonló az ESPN-éhez, de meg van bolondítva egy kis Flashsel. Ahogy az várható volt, az iCab eldobta a CSS alapú pozícionálást, viszont a Flash nem okozott gondot. A Netscape rendszeren kirajzolta az oldal és elemeit, a Flash animáció viszont csak akkortól futott rendszeren, amikor az egérről áthaladtunk felette. Az Opera megmutatta az oldalt, de a lap jobb oldalán lévő menüt nem tudtuk használni, mert a böngésző nem értelmezte a JavaScript és CSS alapú felpattanó menüket. A nem említett böngészőkkel nem volt gond.

Szabványok támogatása

A kezdetekben, a hőskorban, azaz pár évvel ezelőtt a Netscape és az Explorer – némi marketing megfontolásból talán – egyes HTML kódszavakat eltérően vagy egyáltalán nem értelmezett. Ezért a legtöbb fejlesztő két oldalt fejlesztett párhuzamosan, egyet IE alá, egyet pedig Netscape-hez (netcápához). Mostanra – a piaci viszonyok

igen erős megváltozásával – és az első World Wide Consortium (or W3C, www.w3.org) megerősödésével megszűntek ezek az anomáliák – persze a webfejlesztéssel napi szinten foglalkozó HTML kódírók most csendesen elmosolyodtak.

Annak érdekében, hogy egy böngésző mennyire felel meg a szabványoknak, a megnyitandó oldalak közé illesztettük a The Web Standards Project oldalát is. Ezt az oldalt azért hozták létre, hogy – mivel mindenben megfelel az éppen aktuális szabványoknak W3C szabványoknak – árféle tesztoldalként működjön. A W3C jelenleg a CSS alapú pozícionálást pártolja a HTML-essel szemben, ez a mostani megjelenítés lakmuspapírja.

Az Opera nem töltötte be a CSS-ben meghatározott külső betűcsalódat, a Trebuchet MS-t. Azért a böngészőnek sem könnyű, éppen beolvasta a HTML oldalt, és feldolgozás közben látja, hogy a helyes megjelenítéshez le kell töltenie – a képeken, Flashen ... kívül – a CSS oldalt. Nosza, nekizalad, letölti. És elkezd dolgozni, ekkor tudja meg, hogy az oldal által használható betűket is az Internetről kell letöltenie. És még gyors is legyenek? – kérdeznék, de nincs rá ideje. Szóval az Opera nem muszáj jól, mert az oldal készítői a CSS alá rejtették a navigációt – az oldal elemeire hullott. Az iCabnek sem sikerült mindent a helyére tenni. A Navigator, az IE, a Mozilla és a Netscape megfelelően dolgozott. Ha azt kérdeznék, hogy a fejlesztők miért nem használják ki a tesztoldal kínálatát lehetőséget, arra azt felelem, hogy jó kérdés.

A weboldalon XHTML oldal is található, a W3C szándéka szerint a HTML utódja lesz e fejlesztett kódkészlet. Amíg a HTML inkább megjelenésre koncentrált, addig az XHTML figyelmé megoszlik a megjelenés és a tartalmi elemek beazonosít-

HTML

Hypertext Markup Language. A weboldalak alapnyelve, az éppen aktuális hivatalos leírás a weben több helyen is megtalálható. Az, hogy egy oldal megfelel a hivatalos HTML leírásnak, fél siker, mert ehhez az is kell, hogy az oldal nézői olyan böngészőt használjanak, amely ezt a leírást is képes helyesen értelmezni. Az igényesebb HTML-szerkesztő programok alkalmasak az egyes HTML verzióknak és böngészők tudásának ismeretében megállapítani, hogy a kód kód, vagy sem.

CSS

Cascading Style Sheets. A tördelesen vagy Wordben használható stíluslapoknak megfelelő weboldalelem. Az oldal megjelenítésekor a HTML kód hivatkozik a CSS-ben megadott stílusra, a böngésző meg – mint szakzsóvg és szótár – a végeredményt adja. A CSS-sel kapcsolatban is a www.w3.org oldalt ajánlja az Almalap tájékoztatói pontnak. Ez a terület sokkal rögeőbb, mint a HTML, én szóltam, uff.

JavaScript

Elvileg minden böngésző által értelmezett, az Adobe Acrobat által is értett programnyelv. JavaScript alkalmazás az Almalap weblap tetején lévő hírcsik, ahol a zászlóra kattintva válthatatsz a magyar és angol hírek közt – valójában a két hírt tartalmazó HTML kód felváltva látható, a script a rejtest, felfedezt végzi. Ha a böngésződ is úgy akarja.

URL

Uniform Resource Locator. Azonosító, amely az egyes webcímeket – például „www.almalap.hu” – összerendeli egy számsorozattal – IP címmel, például: „194.149.23.34”. Így a Földön az Almalap webhelye minden érintett technikai eszköz számára egyértelműen azonosított lett.

tása közt. Ez utóbbi azért fontos, mert – ellentétben a tervezők álmaival – a weboldalak tartalmukért nézik, és ezek je-

Mozilla

Még 1998-at írtak, amikor a Netscape Communications – elvesztve az első böngészőháborút a Microsoft ellen – közkincs tette a Netscape Communicator kódját, mondván, közösen együtt, összefogva a mely sokra vihetjük. A fejlesztések koordinálására létrehívta a nonprofit Mozilla.org szervezetet. 5 láss csodát, megszületett a Gecko megjelenítő szoftverem! A fejlesztők ezen alapelem köré építve eszközöket alkothatják meg, akár eltérő operációs rendszerre is, böngészőjüket. Ezért tévesztjük rendszeresen össze a Mozilla 1.1-et és a Netscape 7-et – mindkettő azonos alapon nyugszik. A Netscape e-mail klienset, Flash és RealPlayer lejátékokat is beépített termékébe. A Navigator, amely szintén Gecko alapú Mac OS X termék, kihagyta ezeket a kiegészítéseket a programból.

Amíg bedobsz egy kávét

Addig dolgozom helyettesed a böngésző! A következő AppleScriptre elég kettőt kattintanod, és hipp-hopp, itt a kedvenc oldalad. Indítsd el a Script Editort az Applications mappa AppleScript almappájából, és írd be a következő sort:

```
try
tell application „Internet Explorer”
  GetURL „http://www.alma-lap.hu/”
  Activate
end tell
end try
```

Némelyik böngésző más paramétrizálást kíván. A Netscape, a Mozilla, az iCab és az Opera az OpenURL parancsot használja a GetURL helyett. Tehát, kalandra fel!

Netscape vs. Explorer

Kezdetben volt a Netscape, de jött a Microsoft, amely ugyan későn ébredt rá a web fontosságára, viszont igen rámenően fogott hozzá hátránya ledolgozásához. A Világgazdaság weboldalait látogatók 91 százaléka Windows platformú és 95 százalékkal Microsoft Explorerrel böngész – ez minimum 86 százalékos piacrészesedés (2000-es adat). Az Almalap esetében persze más a helyzet – meglepő módon a Mac (68xxx és PM) op. rendszerű felhasználók vannak többségben (73 százalék) – a böngészők esetében pedig ugyan vezet az IE (83 százalék), de főlénye kisebb. Ez persze nem könnyíti az oldal fejlesztését, lásd a különböző böngésző képeken szerteszét szakadó nyitóoldal képünket.

lenleg elsőrőben szöveges információ jelentenek.

Az XHTML nem jelentett gondot a böngészőknek. Az Opera pedig fantasztikus feltámadt termék, és kihasználta az XHTML kínálta lehetőséget. Az eszközsoron választhattunk a megjelenítés módjai közt. A Document mód a weblapot mutatta, amíg a User mód leegyszerűsítette a megjelenítést az alapstrukturára.

Napi használat

A böngészőknek nevezett programokkal nap mint nap weboldalakat nyítsz meg, ablakokat

csuszksz be, adott URL-re ugrasz, linkekre kattintasz, és szökölsz az elektronikus világban ide-oda. Egyes böngészők ebben a kezdet alá dolgoznak, mások kevésbé.

Minden program külön parancsot kínál új weboldal megnyitásához. Ekkor a böngészők többsége a menüsor alatt elhelyezkedő – és a cím begépelésére szolgáló – Address (cím) mezőt jelöli ki, mutatva, itt várom az utasítást. Az Opera és az iCab kivételével e menüparancs kiadásakor, ha még nem lenne nyitott böngésző ablak, meg is nyit egyet. A Mozilla és a

Netscape weboldal megnyitásra szolgáló parancsa billentyűkombinációval hívható elő. A megjelenő ablakban megadható az is, hogy az oldal az aktív vagy egy új ablakban nyíljon-e meg. Ha még nincs ablak nyitva, és az előző opciót választod, akkor nem is történik semmi. Más sem nyerte el a tesztelők tetszését, ám ami igazán kedvük ellenére volt, az a két progira pár másodperces várakozása volt új ablak megnyitásakor. A várakozás alatt előregépel weboldal cím jól elveszett.

Cache és ismétlés

Piaci elterjedtsége és tesztteredményei az IE-t egyfajta mértéké teszik, azért ez a program sem mentes hibáktól. Az egyik ilyen bosszantó hiba, hogy az Explorer néha érthetetlen szerezettel ragaszkodik a keselt (cache-elt) adatokhoz. Szélsőséges esetekben az egész cache-t ki kell törölni, hogy az Explort oldal vagy egyes oldalelem újraelvételére kényszerítsd. A másik – a teszt során is előfordult – megjelenítési hiba, hogy az IE nem rajzolja ki az oldal egy részét. Az alma + B paranccsal – amely elrejtí vagy felved az eszközsorokat –, a hosszabb oldalak esetén pedig a levagy felnyílással újrarajzolható az oldal újratöltés nélkül. Ezek azok az elsőre jelentéktelennek tűnő hibák, amik napi használat során csökkentik kávéfogyasztási vágyaidat.

Egyedi teljesítmények

A böngészők neveiken kívül egyedi szolgáltatásaikban is eltérnek egymástól (wow!). A Mozilla és Navigator egyik újdonsága a füles ablak. Ez azért jó, mert a rengeteg browserablak nem fröcsköli tele a monitorodat, hanem szépen fülecskékre kattintva tudsz köztük haladni. Az iCab és az OmniWeb hangosan felolvassa a weboldalon kijelölt szöveget. Az iCab akár a képernyő bal felső sarkától a jobb alsóig elszaval mindent, ami szöveg – beleértve az oldal navigációs lehetőségeit is. Az iCab címsorától jobbra kis arc mosolyog, ha a kijelzett oldal HTML kódja rendben lévő. A szomorú arcra kattintva kiírja a problémás részeket, ennek kezdő webfejlesztők vehetik hasznát. Az iCab még egy szépséggel bír, külön helyre kigyűjti a nézett oldalon található hivatkozásokat, ezek a Tool menü Link Manager parancsból el is érhető.

Összefoglalva

A Mac OS X vizsgált böngészői közül a Microsoft Internet Explorer találtuk a legjobbnak – ez esetben talán nem véletlen, hogy ez a legelterjedtebb böngésző. A böngészőháborúban alulmaradt Netscape olyan kihívókkal néz szembe, mint az Opera és a sebességre optimalizált és megjelenési szabványra figyelő OmniWeb. Ami igazán meglepte a tesztelőket, az a Netscape Communications halmából kikerült és rendszeren feltápoltt Gecko megjelenítő motor, amelynek esélye van befogni az IE-t.

Macworld

üzemi körülmények között

	Adobe Studio	üzemi körülmények között				tesztlabor idő	
		CNN.com	ESPN	Quicken	Web Standards Project	indít	böngész
iCab 2.8.2	15.9	22.9	23.5	9.8	3.0	6.0	6.0
Internet Explorer 5.2.1	15.5	15.4	23.3	7.9	5.0	5.0	41.0
Mozilla 1.1	14.8	16	21.4	7.3	4.4	14.0	46.0
Navigator 0.5 (Chimera)	17.9	12.9	19.3	6.7	4.6	9.0	49.0
Netscape 7.0	16.6	16.5	22.1	7.9	4.8	14.0	46.0
OmniWeb 4.1	13.9	19.4	21.7	6.9	3.7	20.0	56.0
Opera 5.0 for OS X	21.7	18.8	20.3	11.2	2.4	5.0	N/A*

*Az Opera 20 perc után kifogyott. Az értékeket másodpercen mérték.

Itt barátaink laknak :

www.apple.hu

nézz be hozzájuk!

„Safarizó” Jaguár

Az Apple bemutatta a Mac OS platformra valaha készült legkényelmesebben használható és leggyorsabb webböngésző programot, a Safarit. A Safari erősen optimalizált HTML értelmezője több mint háromszor olyan gyorsan képes a weblapokat megjeleníteni, mint az eddigi piacvezető, ismert webböngésző szoftver, ráadásul a JavaScript kódot is kétszer olyan gyorsan futtatja. A Safari olyan személyi szolgáltatásokat kínál, mint például az eszköz-sorba integrált Google kereső, az intelligens visszaugrás a keresési eredményekhez vagy egy webhely címlapjára, a könyvjelzők minden eddiginél logikusabb kezelése és az előgő hirdetések blokkolása.

„A Safari a leggyorsabb webböngésző a Mac platformon, és szerintünk sokan a valaha készült legjobb böngészőnek találják majd – mondta Steve Jobs.

A Safari tulajdonságai

- eszköz-sorba épített kezelőfelület a Google népszerű kereső szolgáltatásához,
- átnevezhető és minden eddiginél logikusabban rendezhető könyvjelzők, melyek

sokkal egyszerűbb teszik a visszatérést a hasznosnak ítélt webhelyekre,

- SnapBack: intelligens visszaugrás a Google keresési eredményekhez vagy az éppen látogatott webhely címlapjára.
- előgő hirdetésablakok blokkolásának lehetősége,
- integráció a Mac OS X Címtár (Address Book) programjával: az ismerősök személyes webhelyei megjelennek a Safari könyvjelzők között is,
- ipari szabványok lehetőleg szélesebb körű támogatása: HTML, XHTML 1.0, DOM, CSS, SSL, JavaScript, Netscape modulok, QuickTime, Flash, Shockwave és Real,
- MacBinary és Binhex kódolások és Lemezmasoló (Disk Copy) lemezképek fejlett támogatása,
- Az elérhető legjobb HTML értelmező, mely a KDE nyílt forráskódú Konqueror projektjéből származó KHTML motorra épül.

A Safari első nyilvános próbaváltozata letölthető az Apple weblapjairól. Használatához Mac OS X 10.2 szükséges, 10.2.3 ajánlott. A Safari végleges változata is hamarosan hozzáférhető lesz.

Final Cut Express

Az Apple bemutatta az új Final Cut Express szoftvert, mely a többszörösen díjnyertes Final Cut Pro szoftver sikerére és alatechnológiáira épít – de rendkívül agresszív árval mindenki számára hozzáférhetővé teszi a professzionális minőség követelményeket is kielégítő DV szerkesztést. A Final Cut Express elsősorban a kisvállalkozások, oktatási intézmények és a szabadidős felhasználók számára kínálja a Final Cut Pro legfontosabb szolgáltatásait.

„A Final Cut Express tökéletes választás azok számára, akik ugyan nem hivatásként űzik a filmvágást, de rajonganak a digitális videózás élményéért” – mondta Steve Jobs. – Nagy izgalommal tölt el minket, hogy így minden eddiginél szélesebb

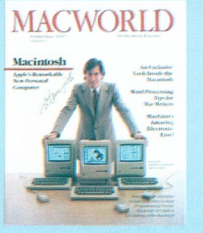
felhasználói kör számára tehetővé hozzáférhetővé a Final Cut Pro fejlett szolgáltatásait.”

A Final Cut Express tökéletes DV minőségben teszi lehetővé a videoanyagok szerkesztését, vágását, átmenetek és különleges effektek alkalmazását, feliratok, rétegek létrehozását és mozgatót, a színezéssé és a képélessé javítását. Az elkészült Final Cut Express anyagokból DVD készíthető az iDVD vagy a DVD Studio Pro szoftverek segítségével, vagy elmenthető QuickTime mozi állományokba, akár MPEG-4 kódolással is. A Final Cut Express anyagok később a Final Cut Pro szoftverrel is tovább szerkeszthetők, mely a valós idejű szolgáltatások nagyobb skáláját biztosítja.

Steve kézjegy

A hswu.hu is megírta, hogy az eBay internetes árverőház kínálatában elkelt a MacWorld első száma, amelyre Steve Jobs autogramot adott egy akkori rajongójának. A leütési ár – amennyiben jól túrtuk meg a netet – 1675 dollár volt, majdnem négyszáz-ezer forint, egy eMac ára. Az ár egy nagyszámú nagyobb más híres emberek aláírásához – Washington (elnök), Rockefeller (olaj és bank) – mérten, ám ebből senki semmire nem következett, így az Almalap sem.

Keynote

Az Apple a Macworld Expón bemutatta a Mac OS platformra készült új prezentációs szoftvert, mely mindenki számára professzionális minőségű, átütő sikert biztosító bemutatók készítését teszi lehetővé. Az Apple termékek legendás egyszerűségének sikerére építő Keynote professzionális minőségű, előre gyártott mintákat tartalmaz, és fejlett tipográfiai, illetve animációs eszközöket, valamint mozifilmbe illő minőségű effekteket kínál. A Keynote képes kezelni a QuickTime, az Adobe Acrobat PDF és a Microsoft PowerPoint állományokat, így nem csak a prezentációk elkészítését, de megosztását is megkönnyíti.

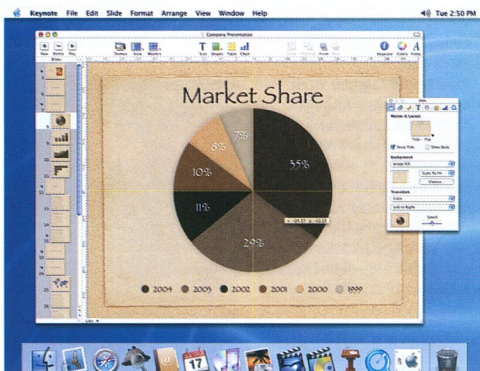
„A Keynote használata olyan, mintha egy egész kreatív osztály dolgozna a kezeink alá – mondta Steve Jobs, az Apple elnöki igazgatója. – Érdemes ezt a szoftvert használni, ha a bemutatónak tényleg nagy a tétje.”

A Keynote tizenkét előre elkészített mintát is tartalmaz, gondosan összehangolt hátterekkel, tipográfiával, színekkel és listastílusokkal. A felhasználók a mintákból kiindulva gyorsan elkészíthetik bemutató anyagukat, de természetesen teljesen új mintákat is készíthetnek egyéni stílusuknak, cégük arcútanak megfelelően.

A Keynote nagy mértékben épít a Mac OS X technológiáira – Quartz és Open GL –, így a bemutatókat kiváló tipográfiával, simított betűkkel és grafikával, árnyékokkal és félig áttetsző rétegekkel, megdöbbentő animációs effektekkel fűszerezhetők. Grafika, illusztráció, digitális

fénykép és QT mozi egyetlen mozdulattal beépíthető. Segédvonalak és vonalzóik támogatják a képek és szövegek pontos elhelyezését. Táblázatot és grafikonok is percek alatt lehet készíteni Excel vagy AppleWorks dokumentumból származó adatok alapján. A Keynote megkönnyíti az eligazodást a prezentációk sok száz lapja között a navigátor ablak segítségével, mely áttekinthető nézetet ad az egész anyagról. A bemutató lapjai csoportokba rendezhetők. Tisztán szöveges nézetet is lehet választani, és a program külön kezeli az előadó saját feljegyzéseit is.

A Keynote használatához legalább PowerPC G3 processzor, 128 MB RAM és 8 MB videotár, valamint Mac OS X 10.2 változat szükséges, illetve 10.2.3 ajánlott – valamint széperék.

Színváltó

Az Apple egyik vezető tervezője, Duncan Kerr szabadalmi bejegyzés kérelmével fordult az amerikai illetékes hivatalhoz. A szabadalom tárgya – angolul tanulóknak számára élvezetes olvasmányt jelentő leírásból kiáramozva – olyan tartalom- és környezetfüggő megjelenítés, amelynek helye nem a kijelzés célját szolgáló rész – gép esetén képernyő, iPod esetén a kis ablak – hanem a maradék felület, a ház. Az itt is látható rajzok jellegzetesen a régi iMacet mutatják, de ez ne téveszsen meg senkit, a szabadalmi leírás még a villanyborotvára is vonatkozik.

A formatervezés területén élenjáró Apple szándéka eddig nem derült ki. Az itthoni híradásokban Kameleon fedőnévre keresztelődött találmány alapján éppúgy lehet az asztali gép – amely, mondjuk napszakhoz igazodik (a gonosz Almalap szerint az újraindítások száma és a gép színe közt lesz összefüggés, a nagyon gonosz Almalap szerint pedig a gép színe a rajta végzett munkával arányos, hogy a munkaadó a gépről lássa, dolgoztál-e eleget) – vagy az iPod – ötvözve az iTunes-os mandelbrotos képernyő- és szempihentetővel –, de egy teljesen új eszköz is

... APPLE SHOP A VÁROS SZÍVÉBEN ... 1065 BPEST, NAGYMEZŐ U. 58. TEL.: 269-2525 ... APPLE SHOP A VÁROS SZÍVÉBEN ...

MÓDI STUDIO
CAD CENTER

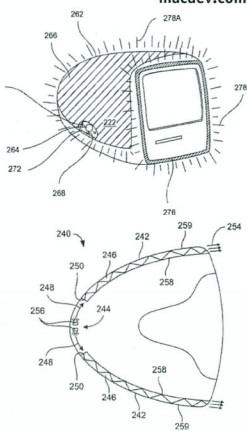
269-25-25...APPLE SHOP A VÁROS SZÍVÉBEN ... 1065 BPEST, NAGYMEZŐ U. 58. TEL.: 269-2525 ... APPLE SHOP A VÁROS

zabadalom

szóba jöhet – iPhone, i*.*, amelyet az Apple a januári MacWorldön nem mutatott be.

Más számítógépgyártók több kísérletet tettek az Apple vezette formai megjelenés utánzására, eddig sikertelenül, a szabadalom bejegyzését követően pedig reménytelenül – vélik formatervezésben jártnak. Ám ne feledjük el, hogy számítógépet tudásáért vesz az ember – legalábbis elsősorban –, és nem a dizájnjáért.

macdev.com

A képeken látható számok a szabadalmi leírásban szerepelnek.

INTERNET FOGTA MAC-TOLVAJ

A New Orleans-i egyetem egyik diáka az Internet segítségével fogta el a számítógépe eltulajdonítóját. Eric Smith kiszolgált Apple PowerBookját az eBay internetes aukcióján értékesítette. A szokásoknak megfelelően – az ott már Amerika – az üzlet létrejöttét követően postára adta gépét a vevőnek, akitől rendszerben meg is érkezett a gép értéke csekken. Egyetlen hiba volt csak, a csekk fedezetlen volt. A kissé dühös egyetemista az összes elérhető webes fórumon körözgette gépe adatait, és a vevő általa ismert mobiltelefon-számát és azt a címet, ahová az álvévő a gépet postán eljuttatni kérte. Az első eredmény napokon belül jelentkezett, egy Los Angeles-i fiatalember jelentkezett, akit ugyanezzel az adatokkal azonosítható személy hasonló módon húzott le. Ezt követően Smith más néven hasonló paraméterű gépet kínált az eBayen eladásra, de ezúttal a rendőrséget is értesítette. A chicagói rendőrség el is fogta Melvin Christmast.

AP, 2002. december 15.

BEREPLT ELCOMSOFT

A kaliforniai bíróság befogadta az orosz Elcomsoft ellen benyújtott, szerzői jogok megsértéséről szóló keresetet. A felperes az Igazságügyi Minisztérium, mert az Elcomsoft olyan programot készített és forgalmaz, amellyel

fel lehet törni az Adobe e-book védelmét. A feltört e-könyv másolható, és más szoftver által is olvashatóvá alakítható. Az Igazságügyi Minisztérium által indított eljárás alapja az 1998-as digitális szerzői jogi törvény, amelynek – ügyészi – értelmezésében az alkalmazás megvalósítása a szerzői és szomszédos jogok megsértését. Az Elmssoft ügyvédei szerint ez nem állja meg a helyét, a szoftver orszoroszában kereskedelmi forgalomban kapható – ott használata nem törvénybe ütköző. A bíróság ítélete szerint az Elmssoft értelmezése az igazság. A pert figyelemmel követő szakértők szerint még számos olyan per várható, amely alapján az egyes országok eltérő jogrendelkezése a szerzői jogokkal kapcsolatban.

Wall Street Journal
2002. december 18.

USA OKTATÁSI PIAC

Az Apple negyedéves jelentése kiemelten foglalkozik az amerikai oktatási piaci helyzettel – ez a terület az Apple számára mindig is kiemelt jelentőséggel bírt. Noha az utolsó negyedéven az Apple 180 fővel csökkentette munkatársi létszámát, még így is többen dolgoznak a cégnél, mint egy évvel korábban. A költségcsökkentő racionalizálás azért is szükséges, mert az általános és középiskolai géptékesítés – amely az árbevétel 26 százalékát adja(!) – 21 százalékkal maradt el tavaly a 2001-

es évitől. Az összes értékesítés is csökkent, 14 százalékkal. A jelentés kimondja, hogy az Apple két egymást követő évben rendre teret vesztett az oktatási piacon, és ha nem növekszik a Power Mac rendszerek értékesítése, az negatívan befolyásolhatja a cég nyereségességét.

CNET, 2002. december 19.

A SUN, A JAVA ÉS A MSFT

A Sun Microsystems javára döntött a baltimore-i bíróság a Microsoft ellen indított antitörzst eljárással. A Sun azt kifogásolta, hogy a Microsoft visszaél az operációsrendszer-piacon meglévő monopól hatalmával, és gátolja a Sun Java technológiájának és a cégcsoporthoz tartozó Netscape böngészőnek terjesztését. A bíró úgy vélte, hogy a Javával versenyző microsoftos .Net technológiájának a piacon kell megmértenni, nem pedig az operációs rendszert is szállító Microsoft segítségével sikerre jutni. Az ítélet arra kötelezi a Microsoftot, hogy a Windows operációs rendszerrel együtt szállítsa a Javát is. Az ítélet másik sarkalatos pontja, hogy a Microsoftnak be kell szüntetni a Java korábbi verzióinak terjesztését, mivel ezzel megteszteti a Java-felhasználókat és fejlesztőket. Az elszenvedett kárért a Sun egy milliárd dollárra vágyott, ám ezt a bíróság nem ítélte meg.

New York Times
2002. december 24.

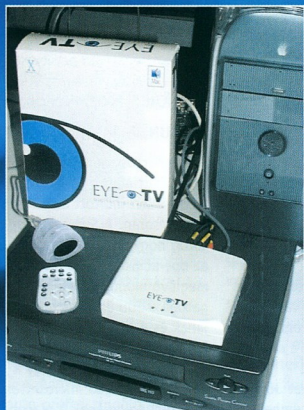
1065 BPEST, NAGYMEZŐ U. 58. TEL.: 269-2525 ... APPLE SHOP A VÁROS SZÍVÉBEN ... 1065 BPEST, NAGYMEZŐ U. 58. TEL.:

SZÍVÉBEN ... 1065 BPEST, NAGYMEZŐ U. 58. TEL.: 269-2525 ... APPLE SHOP A VÁROS SZÍVÉBEN ... 1065 BPEST

Az EyeTV Digital Video Recorder

Desktop Televíziózásra és Videózásra használható eszköz
OSX támogatással.

Nézzük csak mit tud...

Kívül semmi kapcsoló, nyomógomb, dip switch.

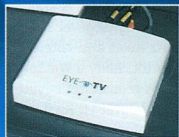
A megjelenése egyszerű kezelhetőséget sejtet, beilleszkedve az Apple által jelenleg követett filozófiába.

Tesztgépünk (PM G4/400 256MB RAM) alaplapi USB 1.1 csatlóója a teszt során nem bizonyult lassúnak, bár az EyeTV 2.0-ás porttal rendelkezik.

A dobozba csomagolt szoftvert be kell másolni valamelyik (célszerűen az Application) mappába. Első indításkor automatikusan indul a Setup Assistant, mellyel egyszerűen üzembe állítható a berendezés.

A video csatlakoztatása teljesen felhasználóbarát, a csatlakozók a szokásos színekkel jelöltek.

Alapvetően három féle ablakot kell elhelyeznünk a képernyőn, melyek a 17 inch-es monitorunkon kényelmesen elfértek.

- Az egyikben a már felvett anyagok listája és információi jelennek meg
- A másikban az aktuális felvétel (mellette külön ablakokban a már eltárolt felvételek is megjeleníthetők).
- A controller a képernyőn bárhol elhelyezhető. Az előző számban tesztelt Keyspan Digital Media Remote-tal (URM-15A) tökéletesen együttműködik. A gombok fizikai elhelyezése nem azonos, de a funkciók mindegyike megtalálható.

Az ilyenkor elvárt funkciókon túl a szoftver az élő (és nem rögzített!!) adásoknál is támogatja a visszanézhetséget. Ennek mértéke a beállítható buffer mérettől függ, ami akár memóriában is tárolódhat. (10MB = 56 sec standard quality, 2000MB = 187 min standard quality). Sajnos az információs panelen a felvételek tárolón elfoglalt mérete nem jelenik meg.

A következő számok azért tükrözik a file-ok méretét:

1 min high quality file = 39.4MB,

40 min standard quality file = 427.7MB.

További funkció a kábel TV és a Titan TV

(www.titantv.com) támogatás.

Az első tesztkörnyezet hiányában nem próbáltuk, a második magyar felhasználóknak érdektelen, hiszen az csak amerikai adásokat tartalmaz.

A teszt során két hiányosságot találtunk.

Az első komolyabb, hogy az antenna csatlakozón keresztül sehogy sem sikerült jelet bevinni, így az élő adásokat a videón keresztül nézhettük.

A másik kellemtelen (remélhetőleg a szoftver következő verziója kiküszöböli), ami akadályozza az élvezhetőséget, hogy a távirányítóval felvételt indítani lehet, de leállítani nem. Ezt menüből sem tudjuk megtenni (ezért nem a távirányító rováására írható), de a controller paneljén megtehető.

Ezután tényleg hátradőlve teljes képernyőn élvezhető adást kapunk, vagy egy ablakban várjuk az aktuális híreket levelezés közben.

Wéber Győző, ACE Telecom Kft.

ValóságShow

USB kamerák Mac OS X-en.

Az IQSoft IQXpert shareware és az iSpQChat jelenleg demo verziója segítségével használhatóak** (letölthető: www.apple.com)

A kamerák tudása közelítőleg megegyezik, csak formabeli különbségek vannak!

- 640X480 FELBONTÁS
- 1.3 MPIXEL FOTÓ
- DIGITÁLIS ZOOM
- BEÉPÍTETT MIKROFON
  - VIDEO E-MAIL
  - VIDEÓ KONFERENCIA
  - VIDEO CHAT

Irez:Kritter USB 1.0

Philips: ToU Fun Pro

Mustek: Wcam300

Logitech QuickCam Pro 4000

**A kamerákat az IQSoft által publikált listából választottuk.

USB telefontöltő
(Nokia, Ericsson típusokhoz is)

USB-s haszontalanságok

Kensington
FlyFan-USB
ventillátor

Kensington
FlyLight-USB
led lámpa

TELEX 560-
USB digitális
mikrofon

Plantronics
DSP-300 -
USB Headset

Mac OS X – a Finder eszközsora

Ez a szép, hosszú írás abban próbál segítségre lenni, hogy felhasználói szinten elboldogulj az Apple új operációs rendszerével, a Mac OS X-zel. Az Almapal októberi számában a Mac OS X tudás alapjait helyeztük el, a novemberi a Mappákról és az Asztalról szólt, decemberben ráfordulunk a merevlemezre. Reményeim szerint a februári számban a Programokról és Dokumentumokról olvashatsz. Ez a cikk-áradat nem helyettesíti a saját tapasztalatot. Ha éppen nincs olyan Maced, amelyen kipróbálhatnád az OS X-et, akkor nyugodt szívvel ajánlom a MacAcademia OS X alaptanfolyamát, ahol „idegenvezetéssel” kísérletezhetsz a Jaguar megszélesítésével.

A FINDER ESZKÖZSORA

Minden Finder ablak felső részében navigációs és parancsikok csücsülnek. Ha valamelyikre kattintasz, akkor vagy egy könyvtár pattan elő, vagy egy parancsot hajt végre a Finder.

Mielőtt testre szabad volna az ikonsort, a következő elemeket tartalmazta (a Go menüből ezek törölhetetlenek):

Back – vissza. Értelemszerűen – a böngészőkhöz hasonlóan – egy lépést teszsz hátrafelé. Azonos hatást eredményez az Go menü Back parancsa és a **⌘ + -**. Előre (Forward) gomb jelenleg nincs, tehát a visszalépések nyomán csak a megfelelő mappákra kattintva tudsz visszajutni.

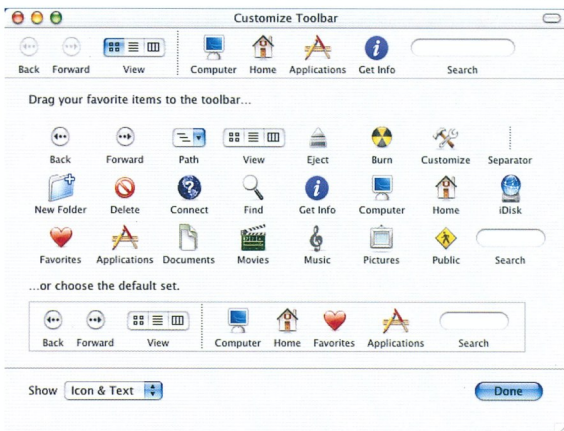
View control – nézet. A háromállású rádiógombbal adhatod meg, hogy ikonként, listában vagy az új oszlop nézetben mutassa a Finder a mappa tartalmát. A rádiógomb elnevezés a rádiók csatornaváltó gombjaitól származik. Ott egyszerűen csak egy sáv lehetett kiválasztva, amikor benyomtat az egyik gombot, az addig kiválasztott kiugrott. (volt)

Computer. Még ha nem is így néz ki géped, ez az. Eről (volt) már írt az Almapal.

Home. Ha a kis házra kattintasz, akkor saját merevlemez-területed tetejére jutsz

Szemetest az eszközsorba!

Lusta vagy praktikus gondolkodású felhasználó vagy? Szeretnéd a Kukát feltenni az ikonok közé az eszközsorba, mert így nem kell olyan hosszan vonsozolni a feleslegessé vált állományokat? Tedd a következőt! Nyisd meg a Kukát, kattints rá duplán! Az ablak közepi kis Kuka ikont fogd meg, és húzd át az eszközsorba, a többi ikon mellé! Amikor rákattintasz a Kuka ikonra, várj addig, amíg az elsötétül, a gép ekkor választja ki az elemet!

(volt). Emlékszel? Innen éred el a dokumentumaidat, preferenciáidat, saját fontjaidat és programjaidat.

Favorites – kedvencek. (volt)

Applications – alkalmazások. A mindenki által elérhető programokhoz jutsz.

Az eszközsor zsugorítása

Egyes mindenben hátsó szándékot kereső emberek úgy vélik, hogy az Apple azért találta ki az egész ikonsort, eszközsort, hogy rabolja a drága képernyőfelületet, e célt szolgálják a túlméretezett OS X ikonok is. Mi ezzel az Apple célja? Nagyobb monitorainak értékesítése, szól a megfejtés. Mások szerint az alapikonok kiválasztása nem éppen a legserencsésebb, az Asztallal és a Dockkal minden megoldható, amit az eszközsor tudna.

Az egész eszközsor elrejthető a jobb felső sarok lapos gombjára kattintva – a gomb az Old Finder Mode (mert van az Old Shatterhand, az Old Firehand meg az Old Death, de Winnetou mégis Old Finderben

bízott leginkább) – vagy a View menü Hide parancsával vagy a **⌘ + B** billentyű művelettel. A visszaállítás reverzibilis, a View menüben a Show parancs használható.

Persze azért nem érdemes a gyereket kádatul kidobni, ez OS X, és nem Taigetosz, mód van a nekünk tetsző rész – ikon vagy felírta – megörzésére. Ehhez és az eszközsor testre szabásához, válassz ki a View menü Customize parancsát, vagy kattints a Shiftet lenyomva tartva az Old Finder Mode gombra!

A felbukkanó ablakban alul találod az „ikon”, „felírta” és „ikon és felírta” állítási lehetőséget. A képernyőt betöltő grafikai megjelenésben tetszetős ikonokat a megszokott módon – megragadod az egérrel, és odavonszolod – adhatod hozzá az eszközsorhoz, vagy dobhatod ki onnan – kivonszolod, és elengeded a semmibe.

Mit kínál az Apple az eszközsorba?

Path. Ez állikon, mert a Finder nem ugrik más mappára, hanem kispad egy legördülő menüt, amely a mappákat fastruktúrá-

ban mutatja (volt), pont úgy, mintha az ablak nevére kattintanál a **⌘** lenyomva tartása közben.

Eject. Szerepe megegyezik a File menü Eject parancsával és a billentyűzet Eject gombjával. Ha CD vagy DVD van a gépben, azt dobja ki.

Burn. Leég a gépéd – ez rossz vicc volt, természetesen amennyiben alkalmas a Mac-ed, úgy CD-t ír. A CD-re mindaz rákerül, amit rámásoltál, hasonló hatása van a File menü Burn parancsának.

Customize – ide jutsz a Finder ablakának testre szabásához.

Separator. Tervezőelem, amellyel a logikailag elkülönülő ikoncsoportokat tudod optikailag is elválasztani.

New Folder. A Mac OS X-re áttérők az átszokás alatt gyakran emlegették idősb Steve Jobs

nejét, amikor a megszokott **⌘ + N** parancssal kíséreltek meg új mappát létrehozni, de csak új Finder ablakot kaptak. Ezen ikon eszközsorba helyezése kínál számukra enyhét, ha nem akarják begyakorolni a **Shift + ⌘ + N** kombinációt, vagy nem kívánják használni a File menü New Folder parancsát.

Delete. A kijelölt dolgok röpillenek a Kukába – a **⌘ + Delete** vagy a File menü Move to Trash parancsa ugyanezt tudja.

Connect. Erre az ikonra kattintva könnyedén kapcsolódhatsz más számítógépéhez a hálózatban, sőt (majd). Billentyű megfelelője a **⌘ + K** és a Go menü Connect to Server parancsa.

Find. Hívhathánk Sherlock-előcsalogatóknak is.

iDisk. Az Apple iVilágának egyik leghasznosabb alkotórésze. Az

iDisk 20 MB-os virtuális me-revlemez terület az Interneten, amelyet az Apple ad neked, hogy ott tárold legfontosabb dolgaid, megóvva tűztől-víztől, APEH-től, James Bond-tól és bármely hét csapástól.

Az iDisk a legalkalmasabb és legkönnyebben kezelhető tártérület fájlcserehez, biztonság mentéshez. (majd)

Documents, Movies, Music, Pictures, Public. Dokumentumaid, mozijaid, zenéd, képeid gyors elérhetőségét teremted meg, ha ezeket az ikonokat felteszed az eszközsorba.

Default Set. azaz nagymama gomb. Már a nagykis tudták, hogy a kályhától kell indulni, úgy minden megy, mert ahol meleg van, ott boldogság van (vö. Hol a boldogság mostanában? Barátságos meleg szobában). Ha gondos munkával

úgy összekuszáltad a FINDER eszkösrát, hogy azt sem tudod, merre hány méter, akkor egy kattintással visszajutsz a Paradicsomba, azaz a kezdő állapothoz.

Saját elemeket az eszközsorba!

Noha az Apple fejlesztői roppant okosak és intelligensek – hiszen megalkották a számítógépet is –, mégsem képesek kitalálni minden szándékod. A Finder eszközsorába behúzhatsz mappát, merevlemez, programikont, amit csak akarsz és találisz, hogy a kedvednek legmegfelelőbb legyen – és egy kattintással rendelkezésedre álljon. Mint egy második Dock. Tetszik? Ugye, lassan el is felejtéd a régi OS agyonszeretett alma menüjét?

Saját tapasztalat, hogy érdekes az éppen művelés alatt lé-

Swf.hu

a flash portál

<http://swf.hu>

vő doksi nevét behúzni az eszköszorba, mert a Dockkal ellentétben itt a fájlnévet is látom – ez két-három azonos típusú állomány esetén nem hátrány.

Szintén megfontolandó a hátlórsak közül azok Mac-ikonját ide helyezni, akiket gyakran látogatsz, így egy kattintásra keurütök egymástól. (majd) És persze ide kerülhet az Almalap weboldal ikonja is, hogy mindig kéznél legyünk.

A Finder eszköztárába behúzott ikonok viselkedése meggyezik a dockoltakéval, műkö-

dik az ikonra ráhúzás vagy a Stuffítes kicsomagolás. Az eszköszorban lévő ikon nevét nem tudod megváltoztatni, csak egy próbát trükkkel. Mielőtt odahúznád az ikont, készítsd aliazt (volt), változtasd meg a nevet, és ezt követően húzd be az ikont az eszköszorba!

Az ikonok sorrendjét a testre szabás közben szabadon változtathatod, de megteheted a % nyomva tartása mellett is, és ekkor nem kell belépni a testre méretezésbe.

Ferenczy Gábor

PLAGIZÁLÁS

Az Internet terjedésével egyre könnyebb a dinamikus növekvő tartalmat nem teljesen szabályosan felhasználni új művek megalkotására. A tanintézetek évről-évre ismétlődő tesztjei, házi dolgozatai, szakanyagai és vizsgamunkái még az Internet és számítógép előtti időkben is keríngtek, mostanra speciális szolgáltatások állnak a lusták rendelkezésére. Angliában ezért harcba indultak az egyetemek és létrehozták a Plágium Ellenőrző Szolgálatot. Az elektronikus bekiadott anyagot négy órán belül ellenőrzik. A válasz természetesen megadja az igénybe vett forrásmunkák helyét és webrekerülési idejét is.

Anaonava 2003 január 8.

E hírrel kapcsolatban idézi fel az Almalap Bojár Gábor eszmefutását az információs társadalomról. A felelevenített részlet szerint nem megtalálni lesz nehéz a Tímúr és csapata olvasónaplóját a neten, hanem a több ezer találat közül kiválasztani

azt, amely a legjobb osztályzatot kapta. Nos, az ilyen irományokat kínáló szájtok egy része pontos adatbázist vezet a kapott jegyről az osztályozó tanárról.

Persze így is megeshet, hogy ugyanazt az olvasónaplót töltik le és adják be a padtársak.

IT SZOMORÚSÁG

Száz nagy amerikai cég informatikai vezetőjét kérdezte egy felmérés a 2003-as évről. A körkérdes legfontosabb – az IT szektor számára szomorú – híre, hogy az idénre tervezett kiadás egy százalékkal kevesebb, mint a 2002-es. A felmérés előtt a Goldman Such úgy vélekedett, hogy 2-3 százalékos növekedés várható. Az eredményt azzal magyarázzák, hogy a cégek költségérzékenyek lettek, megelégteltek a folyamatos gépcserét – amelyet egyre többen szükségtelennek és értékaránytalannak is tartanak. Sok vállalat 2004-re halasztotta az idénre tervezett beruházását, az arányuk eléri a 43 százalékát.

CNET, 2003 január 2.

Az év kulcsszavai a tengerentúlról

JDF és CtP

A tavaly bemutatott technológiai újdonságok két hárombetűs rövidítés környékén jelentek, a CtP (computer to plate: számítógépről közvetlenül nyomólemeze) és a JDF (job definition file – munkaleíró állomány) volt a nyelő kód. E világban kívül még érkezett némi újdonság a levilágítás területéről, történt halovány kísérlet a Photoshop és QuarkXPress hegemonia megtörésére. Természetesen bemutatnak új levilágítókat, és jelentős fejlesztéseket a munkafolyamatszervezésben és az előkészítés automatizálásában. Az egész évet jellemezték azok a kísérletek, amelyek az Internet felületén próbálnak létrehozni munkaszervezetet – az egyes munkafázisok elvégzését automatizálva és decentralizálva a gyártási menet mentén.

CtP

A CtP területén belül tovább tartott a vetélkedés a hő- és ultraibolya-diódás technológiák közt, illetve a prosperáló B2-es piac (4-up) szállítói közt. A szakmai körök véleménye szerint a legérdekesebb témék e piacon az Agfa Xcalibur 45-öse volt. Ez volt az első eszköz, ami a nagy felbontású megjelenítők számára tervezett Grating Light Valve-t (GLV). A Xcalibur tudása jól jellemzi a piac helyzetét, óránként húsz lemez előállítására képes, a felbon-

tása 2400 dpi. A lemezkészítő beilleszthető az Agfa Apogee munkafolyamatába, így az Agfa számos példányt értékesített, az első visszajelzések szerint a felhasználók elégedettek az Xcaliburral. Az Xcalibur 45E egyik sikeres vetélytársa az ultraibolya-diódás PlateRite 4100 a Screenfól. Sikereségét kedvező árának köszönheti, igaz, jóval kevesebb B2-es lemezt képes óránként elkészíteni, mint az Xcalibur – de erre nincs is minden cégnél szükség.

Ez az év a B2-es lemezkészítő eszközök éve lesz. Az IpeX vásáron mutatta be a Fuji a VX6000-et, amely szintén meghatározó szereplője lesz ennek a piacnak. A számos technikai újításnak köszönhetően a 30 mW-os teljesítményű lézerral a Fuji házi szabvány Co-Res üzemmódjában 48, hagyományos levilágító módban 37 lemez megírására képes a VX6000.

Munkafolyamat

Hiába válnak költség hatékonyra, hiába jó az ár-teljesítmény mutatója a lemezkészítő eszközöknek, ha nem illeszthetők be a meglévő munkafolyamatokba. A kézi vezérlésű végberendezések várakozási ideje nagyságrenddel meghaladja a munkafolyamat részeként működőket – mutatta ki nem egy tanulmány, de tapasztalhatja bárki, aki levilágítótüdióban dolgozik,

Mac OS X, az alapok

4 órás tanfolyam a MacAcadémián (6000 Ft + áfa)

További információk az Interneten: www.macacademia.hu, e-mailen: mail@macacademia.hu, telefonon: 06-30-919-1965

vagy ügyfél, netán nyomda közeli a munkahelye. A lemezésztő eszközgyártók az értékesítés kúlcslát is a munkafolyamatba illeszthetőségben látják. Az említett Screen cég például a bőségőszű felületes Trueflow rendszerét ajánlja munkafolyamat-vezérléshez. Az olyan nagyvagyú, mint az Agfa, áttérvezték népszerű alkalmazását, az Apogee-t. Az új ApogeeX használója ikonok segítségével építhet fel munkákhoz rendelhető munkafolyamatot, amelyek elmenthetők, újrahaználhatók.

Idénre várható a Heidelberg és az Agfa összecsapása is. A Heidelberg az év elején készült bemutatni a Prinect Print-Readyt. A Heidelberg ugyan nekikézdett a nyomdai előkészítő munkafolyamat megalkotásának, tervei vannak a PrintReady kibővítésére is. Ez utóbbi szerint egyetlen megoldásban egyesítenék a hagyományos és digitális előkészítés vezérlését, amelyet kibővíténe egy speciális információs felülettel – a management information system (MIS), irányítási rendszer. A teljes szoftverrendszer megrendelőorientált lenne. Ez a Heidelberg számára inkább a hátszágát jelentő önálló nyomdák megtartását segítené, a nagy nyomdacsoportok számára a Creoval közösen fejlesztett Prinergy

munkafolyamat-kezelőt ajánlja.

Ha a Heidelberg eltávolodna a Prinergytól, a Creo biztos továbbviszi azt. Ennek jele, hogy tavaly bemutatata a Network Graphic Production névre keresztelt egondolását, amely egy mindent átfogó gyártásfelügyelő szoftver keretrendszer. Ez lefedi a munka megtervezésétől a grafikai, tördelői munkán át az állománygondozás, proofkészítés, levilágítás és nyomdavezérlésig terjedő teljes folyamatot. Hasonló fejlesztések természetesen más cégeknél is folynak.

Jelenleg a Creo az egyetlen cég, amely mindenre kiterjedő megoldással rendelkezik, feltéve, ha minden szoftvert egyetlen szállítótól kíván beszerezni a felhasználó.

A magazinok közt például igen népszerűvé vált a RealTimeImage távvezérelt soft-proof megoldása. A katalóguskészítésben érdekelték számára a tavalyi év meghatározó szoftvere a prolatus Transpotja volt. Ennek segítségével megoldottá vált a proofkészítés, -ellenőrzés, -jövahagyás – akár netes környezetben is. A szoftvermegoldás nagyfelbontású képek továbbítási problémáját szüntette meg.

JDF

Egyre érezhetőbb szükségesség-e. A munkafolyamatokból való

hiánya egyre mélyebben érinti a felhasználókat, ebből következően a megoldás is bármelyik napon várható. Az egyik beütő a ScenicSoft UpFront termelés-tervező rendszere lehet.

Az UpFront fejlesztő csapata az elsők egyikeként ismerte fel, hogy az egyedi PDF oldalakhoz tartozó vágójelekről és más nyomdászatzvezérlő információkról a digitális kilövés előtt érdemes CIP3 állományt generálni, és ez – kibővítve a JDF fájl XML adataival – vezérelheti a nyomdai termelést. A ScenicSoft így a JDF-fejlesztés egyik vezető cégévé vált, egondolása nyomdai környezetben is működőképességnek bizonyult.

A Creo fel is figyelt a kis cég nagy tetteire, és felvásárolta azt. A felvásárlás során ígértet tett a ScenicSoft integritásának megőrzésére, és beillesztette termékpalettájába a Preps kilövésvezérlő alkalmazását. A csomagolástervezésben hasznosított Pandora is jól illeszkedett a Creo meglévő szoftverei közé, de az igazi ékkő az UpFront.

A JDF-fel kapcsolatban számos szoftverkiérlet méretetett meg, és találtatott könnyűnek a gyakorlatban. Egy kivételt érdemes megemlíteni, az angliai Essexben székelő J Jays kiadó, amely a Vio és Markzware cégekkel együttműködve egy testreszabott megoldást dolgozott ki, amely működőképességnek bizonyult – ez azonban nem tekinthető dobozos terméknek.

Mit várunk a JDF-től? A különböző szoftverek gond nélküli illeszkedését, információ hordozását. A nyomdai előkészítés időrabló és emberi erőforrást igénylő munkáinak automatizálását. Az év folyamán megrendező nyomdai Drupa 2004. A CTP elérte az üzemi hőmérsékletet, dinamikus tényreésére számíthat az idén.

Gareth Ward
www.dotprint.com

TrapWise 3.6

Megújította a Creo a TrapWise macos és windows-os változatát, az újdonság verziószáma 3.6. A frissítés értelmezi a PDF/X-1a és X-3 állományokat is, javították a keresztplatformos beütámogatásán – bekerült az OpenType. Jó hír, hogy kikapcsolható a raszterből vektorba alakító alátöltés funkció. A munkát gyorsítja, hogy a nézet megjelenítése – például színek ki- és bekapcsolását követően – radikálisan felgyorsult.

PDFshrink frissítés

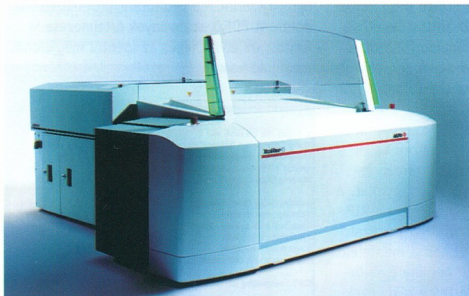
Azon regisztrált felhasználók, akik az Apago PDFshrinket vagy a program Light változatát használják, most ingyen frissítéshez jutottak. A 2.1-es verzió PDF állomány méretoptimalizálásában kínál újat, a PDF-ből kivehető az alap 14 betűcsalád és más felhasználói felületet befolyásoló beállítás.

A legnagyobb CTP

Az itthon is ismert Sanoma kiadócsoporth fenn könyvnyomda vállalkozása, a 300 alkalmazottat foglalkoztató W5 Bookwell – amely olyan sikerkönyvek nyomdai munkáit végzi, mint a Gyűrűk Ura vagy a Harry Potter, évente húszmillió könyvet nyomtat – a német BasyPrint-től megrendelte az eddigi legnagyobb CTP rendszert. A gép – UV-Setter XL – hasznos felülete 1515x3150 milliméter, és beilleszthető a Bookwell KPG V-tesse gyártási folyamatába. Szakértői vélekedés szerint az ilyen méretű CTP rendszerekre igen kevés igény van – jelenleg. Amelyik vállalat mégis ilyen kapacitású termék megvétele mellett dönt, az nem válogathat az eladók közt. Jelenleg a VLF (very large format – igen nagy formátum) jelzessel kínált eszközök hasznos felülete másfélzer ketméteres, az UV-Setteré ennek a másfélszerese.

Itt barátaink laknak:

www.apple.hu
nézz be hozzájuk!

A prosperáló B2-es piac (4-up) legérdekesebb terméke az Agfa Xcalibur 45.

E-HULLADÉK: A DIGITÁLIS KOR SÖTÉT OLDALA

Manapság nemritkán olcsóbb és kényelmesebb megoldásnak tűnik, ha régi számítógépeink felfejlesztése helyett új PC-t vásárolunk. De vajon mi történik az újabb modellek kedvéért leselejtezett gépekkel?

Az elektronikus termékek e-hulladékként is aposztrófált főlössé vált komponensei az újrahasznosítás helyett a legtöbb esetben személtárolókba vagy szeméttégetőben végzik, aminek következtében a bennük rendszerint megtalálható ólom, kadmium, higany és más mérgező anyagok szennyezik a talajt, a vizet és a levegőt.

„A csústechnológiai forradalom gyümölcsei pusztá mérgegyanagok, ha a kiszolgált elektronikus termékektől hasznos élettartamuk lejártával nem megfelelő módon szabadulunk meg – emeli ki Ted Smith, a szilíciumölvögyi Toxics Coalition alapítója. A csoport a napokban tette közzé a technológiai cégek környezetvédelmi tevékenységét vizsgáló és értékelő szokásos éves beszámolóját, amelyben megállapította, hogy

a veszélyes anyagok kezelése, az újrahasznosítási programok, valamint a dolgozók egészségének és biztonságának védelme szempontjából az amerikai cégek elmaradnak japán és európai vetélytársaiktól.

Az amerikai Környezetvédelmi Hivatal (EPA) adatai szerint az Egyesült Államok minden más nemzetnél több e-hulladékot termel: 2000-ben például több mint 4,6 millió tonna elektronikus szemét került az amerikai személtárolókba, előrejelzések szerint ez a mennyiség az elkövetkező években akár a négyszeresére is nőhet.

A hulladék egy részét természetesen újrahasznosítják: a kiszolgált gépekből eltávolított acél-, alumínium- és rézkomponenseket gyakran használik fel az új gépek előállításakor. Mindazonáltal az újrahasznosításnak is megvan az ára: becslések szerint az Egyesült Államokban újrahasznosítás céljából összegyűjtött elektronikus hulladék mintegy 50–80 százalékát Kínába és más országokba exportálják, ahol a régi gépeket szétszerelik, és így módon a

mérgező anyagokkal érintkezésbe kerülő munkásoknak komoly egészségügyi kockázatokkal kell szembenéznük.

Egyes gyártók ugyanakkor egyre nagyobb felelősséget kezdnek magukra vállalni elavult termékeik jövőbeli sorsával kapcsolatban, és különféle programokat alakítanak ki a régi számítógépes alkatrészek begyűjtésére.

Japán és az Európai Unió az Államokénál jóval előre mutatóbb újrahasznosítási törvényekkel rendelkezik az e-hulladék kezelését illetően. Az Európai Parlament például nemrégiben fogadott el két olyan törvényi rendelkezést, amelyek arra kötelezik a gyártókat, hogy maguk fedezzék visszavételi programjaik összegyűjtési és újrahasznosítási költségeit.

A veszélyes anyagokra vonatkozó európai korlátozások, valamint az elektronikus hulladék kezelését szabályozó európai direktívák Smith szerint alkalmasak arra, hogy kijelöljék a számítógép-újrahasznosítás globális szabványát.

www.wired.com

DVD-JON

Négy évvel ezelőtt akkor okozott zivirohamot az amerikai Filmszövetség (U.S. Motion Picture Association) és a DVD Másolásellenőrzési Szövetség (DVD Copy Control Association) tagjainak az akkor 15 éves norvég Jon Lech Johansen, amikor az interneten megosztotta társait az általa írt DeCSS programot. A CSS – tartalom kódoló rendszer, Content Scrambling System – a filmipar fegyvere volt, amellyel illegális másolás ellen védtek DVD-eket, illetve azok előre meghatározott eszközökön váltak lejátszhatóvá. A DeCSS viszont épp ezt a kódolást oldotta fel. Az említett zivirohamot perrel kúrálták és érdekeltek, ám az illetékes norvég bíróság felmentette Jont, mondván nem bizonyított, hogy programját törvénytelen célra használta volna – program volt, van, de felhasználása nem nyert bizonyosságot. A bíróság azt is kimondta, hogy a filmek terjesztőik számdékától eltérő módú lejátszása a felhasználó jogá.

Washington Post
2003. január 7.

ÚJ HARLEQUIN RIP

Új nemzedéke született a Global Graphics fejlesztette Harlequin RIP-nek. Az újratírt szoftver a fejlesztőktől nem is új verziószámot kapott, hanem az „Eclipse Release” nevet, ami szerény fordításunkban a „Mindent Elhomályosított Változat” (MEV). A szoftver újírására – amely módot adott a folyamatos fejlesztések egységes szerkezetbe rászáására – megteremteti a lehetőséget az egyes funkciók továbbfejlesztésére, újjak könnyedebb hozzáadására. Milyen szépségei vannak az új Harlequin RIP-nek?

Színmenedzsmet. Az ICC profilok létrehozását szolgáló eszköz használhatóbbá lett. Az új eljárás két fő részre bontható: a kimeneti eszköztől függő és független részre. Az eszközfüggetlen rész előállítására a Harlequin OEM RIP-es megvalósítása végzi, az eszközfüggő részt pedig a felhasználó – de még in-

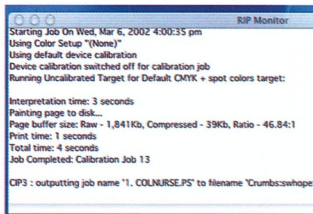
kább a rendszerintegrátor – generálja a munkához rendelt kimeneti eszköz függvényében, ezt a lépést a Global Graphics szlenjje „csavarásnak” nevezte el.

Alátöltés. A Global Graphics fejlesztői erre a legbüszkébbek, mert az utolsó bitig kezük munkája. Olyan kifinomult állítási lehetőségeket tartalmaz, mint az anamor alátöltés – eltérő értékek adhatók meg az „around the cylinder” és az „across the cylinder” alátöltéshez.

PDF. Mint más PDF-alkalmazó szoftverek esetében, a Harlequin is kiemelten kezeli a nyomdai előkészítésben meghatározó jelentőségű PDF/X-1a és X-3 állományokat. A kiemelt kezelés itt azt jelenti, hogy a RIP önállóan felismeri ezeket a PDF típusokat, és automatikusan hozzárendeli a megfelelő kimeneti beállításokat. A RIP néhány ellenőrző, vezérlő állományt is értelmez, de ezek szerepe jelenleg nem számottevő.

Operációs rendszer. Az Eclipse Mac OS X, Windows XP és Intel alapú linuxos rendszeren működik – az eddigieken túl.

A Global Graphics a Harlequin RIP megújításánál a legnagyobbat – hozzáférők véleménye szerint – a kétlépcsős profilkezeléssel dobta. A PDF/X szabványok értelmezése is fontos, de elvárt lépés az identitől megjelenő, megújuló komoly PDF szoftverek esetében.

A nyomdászat jövője

A nyomdászatnak még sohasem volt életképes kihívója. Több mint félévezredes léte alatt átélte a reneszánszt és a reformációt, az ipari és információs forradalmat. Nem sorvadt el a rádió, mozi, televízió és a számítógép-hálózatok nyomása alatt, a papír alapú kommunikáció továbbra is a társadalom és a kultúra alapja. A kihívó csendben született, a hadsereg és az egyetemek ringatta bölcsőben cseperedve egymás után nyújtotta ki elektronikus csápjait, hogy újkori polipként átkarolja a társadalmat. Az e-mail használat elsöpörte a hagyományos levélírást, és az Internet kezdte szövegközpontúságát lassan felváltja a színes, ábrás, rajzos, fényképes és újabban mozgóképes megjelenés, pedig az első erre alkalmas böngésző 1994-ben jelent meg. Emberek milliói váltak elérhetővé, kommunikálnak, dolgoznak, vásárolnak, tanulnak és szórakoznak – élvezve a Föld valaha volt legnagyobb könyvtárát. A nyomdászat életképes kihívóra lett.

A digitális korszak teremtménye, az Internet, amely ránk zúdítva e-könyveit, e-dokumentumait, e-kereskedelmét és e-mindent, döntés elé állít, mi a lét célja a tudás alapú társadalomban? A XX. század kezdetén a

tanulás, az információszerzés, a szórakozás és az üzleti élet papír alapú volt. 1995 óta a helyzet megváltozott, mert a televízió, a telekommunikáció és a számítógépek részt hasítottak a továbbra is meghatározó nyomtatott médiából. A hetvenes és nyolcvanas évek kulcsszava a papírmentes iroda volt. Újságok, magazinok, kereskedelmi hírelevelek taglalták, miként fogja a számítógép legyőzni a nyomtatott termékeket – megóvva a Föld zöld tüdejét.

A nyomtatás elpusztíthatatlansága mellett érvelők úgy vélték, a nyomtatás nem talált igazi kihívójára. Hiszen – kezdetben – az Interneten is csak szövegek jelennek meg – és ez igen hasonló a nyomtatott világhoz. Ezt az érvrendszert erősítette a képek megjelenése a weblapokon. De a neten megjelennek az animációk, a hang és a mozgókép.

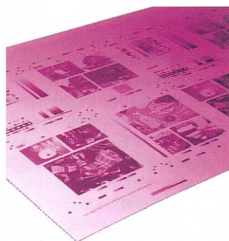
A kérdés az, miként él meg a nyomtatott termék egy keresztbe-kasul hivatkozó világban? Noha a nyomdai produkum volumene (na jó: termék mennyisége) nő, az információs részesedése folyamatosan csökken. A nyomdaiiparban érdekeltek szerint a nyomdászat elpusztíthatatlan. Egy főiskolásnak már más lesz a véleménye. Az én jö-

vőképemre papír- és technológiafelhők vetnek árnyat. Az információs forradalmat kiborítók gyermekei szívesebben fordulnak a papír alapú helyett az elektronikus média felé. Lehet, hogy ők már valóban papírmentes irodában fognak dolgozni?

A következő húsz évben meg fog változni a nyomdai termékek szerkezete. Egyes termékcsoportok megerősödnek, míg mások akár el is tűnhetnek. Ez idő alatt a nyomdászatban használt festékmenyiség egy része átvándorol a nyomtatók festékpatronjaiba. A digitális gyorsnyomtatók és gyorsnyomdák kiszorítják az analog megoldásokat, megkezdődik az igény szerinti nyomtatás (print on demand) korszaka. A hatalmas nőtt gyárak helyett az egyre tisztább technológia kis, területileg szétszórótt nyomtatási helyekre tevődik át. A gépek melletti munkások helyét az automatizálás veszi át, viszont a vezérléshez értő szakképzett munkások iránt egyre nagyobb lesz a kereslet.

A nyomdászatban dolgozók számára ez a kép szomorú. Mi lett volna, ha Gutenberg az Internetet találja fel, és a nyomtatást csak pár éve fejlesztik ki? Hasonlóan éreznék a hatványtí elektronikus világ iránt,

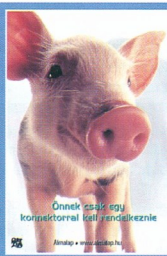
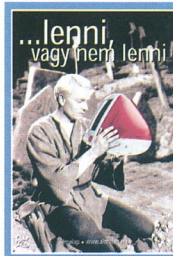
mint most a papír alapú kapszán? Az idő és a technológia mindent megváltoztat. A kiadók furcsa táncot lejtenek a nyomtatott és elektronikus világ közt. A nyomdai termékek fele megjelenhetne az újsághoz hasonló eszközön, e-magazin, e-újság és e-szajlapként. Az előfizetési árbevétel nem fedezi az előállítás költségeit. A hirdetések nehezen állnak költenek. Lassan a postai költség lesz a legtettemesebb. A kiadók

egyszerre próbálják megülni a nyomtatott és elektronikus megjelenést – a megszerzett tartalmat többször hasznosítva vélik megfelelni a kihívásnak.

Az elektronikus és nyomdai megjelenés közti kölcsönhatás kihasználása fontos. A történelem folyamán még sohasem volt a nyomdászat kihívója számára olyan szerencsés együttállás – technológia, hozzáállás, infrastruktúra –, mint napjainkban.

Frank Romano

ALMALAP POSZTEREK

MÉRET: B/2 (50 x 70 cm)

ÁR: 1000 Ft/DB + POSTAKÖLTSÉG

WWW.ALMALAP.HU

MÁR MINDENKI EXPLORERT HASZNÁL

Az ActiveAgent on-line ügynökség felmérést készített az internetezés technikai hátteréről a 2002-ben futtatott kampányai alapján.

A kutatási eredmények szerint a böngészőprogramokat tekintve a Microsoft (MS) Explorer 5.x-es verziói továbbra is vezetik a listát 49,9 százalékkal. 36,6 százalékos használattal második helyen áll az Explorer 6.0-s változata. A Netscape 4.x-es, illetve az Explorer 4.x-es verziói 4-4 százalékkal a dobogó harmadik helyére kerültek.

Az alternatív böngészők, mint például az Opera, az egy százalékos használati arányt sem érik el. A kutatás az internetezők által használt operációs rendszerekre is kiterjedt, ezek eredményeit azonban célszerűbb inkább a vállalati szféra elemzésének tekinteni, mivel az elérések jó része munkaidőben és munkahelyről történt.

Az elemzés szerint a Windows 98 a legelterjedtebb operációs rendszer (41 százalék), a 2000, illetve az NT 35,2, illetve 14,2 százalékos arányával szemben. A felhasználók 5 százaléka továbbra is W95-el dolgozik.

Az on-line marketinggel foglalkozó szakemberek számára fontos, hogy milyen képernyőfelbontásra optimalizáljanak. Az adatok fényében elmondható, hogy közel azonos 40-40 százalékos arányban találhatóak 800x600, illetve 1024x768-as képernyőfelbontások a felhasználók körében.

Kreatív Online

E-KERESKEDELMES – OPTIMISTA KILÁTÁSOK

Az áruházakat üzemeltetők a jövőben újabb off-line háttérrel rendelkező kereskedelmi cégek on-line megjelenésére számítanak – állítja a Westel, a Sun és a GKI legújabb közös felméréseiben. Az on-line áruházak várakozásai szerint 2003-ban – a jelenlegi 6 százalékról – 10 százalékra emelkedik a vásárlók aránya az internethasználok körében. Ez a ráta 1-3 éves távlatban a 16 százalékot, míg 3-5 éven belül a 27 százalékot is elérheti. A legoptimistábbak a leglátogatottabb e-boltok, amelyek azt remélik, hogy 3-5 éven belül minden harmadik internetező az interneten vásárol is. Ezzel párhuzamosan az on-line áruházak saját árbevételük növekedésére számítanak.

A fizetési megoldások terén továbbra is a postai utánvétel útján történő fizetési forma a legnépszerűbb, ám az áruházak többsége 1-3 éves időtávon belül a hitelkártyás fizetés és a mobilegyleglen terhére történő fizetés arányának jelentős mértékű növekedésében is bízik. A felmérés szerint azoknak a fizetési módoknak az arány növekedése várható, amelyekkel szemben ma még óvatosság a felhasználók, illetve nem tartják kellőképpen biztonságosnak. A mobilegyleglen terhére történő fizetés esetén az on-line áruházak úgy gondolják, hogy jelenleg túl drága lenne a szolgáltatás, illetve a nagy értékű tranzakciók lebonyolítására nem lenne alkalmas.

Kreatív Online

MENNYIT ÉR A WEB-AUDITÁLÁS?

A Kreatív a MédiaNavigátor webszajtokkal való bővülésével, illetve látogatottságuk mérésével foglalkozott. A Szonda Ipsos által publikált napi egyedi látogatószámok a hat portálra többé-kevésbé eltérnek a Medián WebAudit belső, egyelőre nem publikus mérési eredményeitől. (A Medián WebAudit látogatóanalízis-programja a nyár végén indult el, az első publikálható eredmények az év elején várhatóak.) A számok egymás mellett kiöklése mindenképpen félrevezető lenne, ezért inkább vegyük سرا az eltérő okait.

1.

Az on-line mérési rendszerek az anonim látogatóazonosítás következtében nem személyeket, hanem internetfelhasználókat azonosítanak egyedi látogatóként. Ebből következően az a személy, aki napközben a munkahelyi gépről, este pedig az otthoni gépről internetezik, nem egy, hanem két egyedi látogatóként lesz elkönyvelve a WebAudit rendszerében. Ugyanakkor a könyvtárakban, iskolákban egy gépről naponta akár tucatnyian is szörfölhetnek, a mérési rendszer többnyire mégis csupán egyetlen felhasználót lát. Összességében a mért egyedi látogatószám munkanapokon valamelyest magasabb, mint az internetező személyek száma, a hétvégeken viszont rendszerint alacsonyabb, hiszen az otthonokban ma még jellemzően egy számítógép van, amit általában a család több tagja is használ.

2.

Az online mérés során pontosan definiált, hogy egy adott portál látogatottságába mely oldalak forgalma számít bele. Ezzel szemben egy felmérés során a megkérdezettek más és más érthetnek origo, index vagy korridor alatt. A megkérdezettek egy része origo alatt teljes origo networkre gondolt, beleértve a freemailt, a vizslát vagy a jatek.hu-t, míg mások csupán magára az origo portálra. Hasonló bizonytalanság léphet fel az index esetében a tar.hu vagy a Larkinor kapcsán, illetve a korridornál a Mailbox szolgáltatás vagy a Bigbrother oldalai esetén.

3.

Az on-line mérés ugyanolyan pontos látogatottsági statisztikákat készít kis és nagy forgalmú webszajtok esetén, míg a mintavételre alapuló felmérés a kisebb forgalmú portálok esetében már jelentős hibát, pontatlanságot mutathat.

4.

A Szonda Ipsos felmérése a megkérdezettek alsó korhatárát 15 évben határozta meg, míg a WebAudit eredményeiben feltételezően a 10-15 évesek is számottevő súllyal képviseltetik magukat. Ezt a feltételezést támasztja alá a Szonda Ipsos felmérésének korosztályok szerinti megoszlása is, ahol a 15-17 évesek részaránya figyelemre méltóan magas.

Kreatív Online

HTML + Dreamweaver + Flash

90 órás tanfolyam a MacAcadémián

További információk az Interneten: www.macacademia.hu, e-mailen: mail@macacademia.hu, telefonon: 06-30-919-1965

VISSZAVETI-E A SPAM A MUNKAHELYI E-MAILEZŐK LEVELEZÉSI KEDVÉT?

A Pew Internet & American Life Project munkahelyi e-mail használatot vizsgáló új felméréséből kiderül, hogy a kéretlen üzenetek nem vetették vissza az amerikai dolgozók e-mail iránti lelkesedését. A megkérdezettek 52 százaléka pedig arról számolt be, hogy munkahelyi levelezésébe egyáltalán nem is szorított kéretlen üzenet érkezni.

A felmérés arra is fényt derített, hogy a dolgozók átlagosan mintegy napi fél órát szánnak e-mailezésre, és rendszerint legfeljebb 15 levelet küldenek vagy kapnak.

A felmérés eredménye némileg a kutatókat is meglepte, mivel előzetesen arra számítottak, hogy a felhasználók postaládáját egyre jobban elárasztó kéretlen levelek okozta bosszúság mindinkább eltántorítja az embereket az elektronikus levelezéstől.

A kutatók azonban megállapították, hogy különbséget kell tenni az általában magánjellegű levelezésre használt személyes, illetve a munkahelyi email postafiókok között, mivel utóbbiak nem árasztják el oly mértékben a kéretlen üzenetek.

Ennek egyik oka, hogy a spamküldők a vállalati e-mail rendszerekben nem képesek olyan könnyűszerrel és hatékonysággal bányászni, mint a nyilvános email azonosítók esetében. Ezenkívül az emberek kevésbé hajlamosak arra, hogy munkahelyi címüket közzétegyék. A különböző hírcsoportokhoz csatlakozó vagy a kéretlen üzenetek küldői számára kedvező célpontot jelentő postafiókok tulajdonosai rendszerint inkább személyes e-mail címüket adják meg.

A felmérésből szintén kiderült, hogy a kéretlen üzenetekkel elárasztott munkahelyi e-mail használók zöme a „keményen e-mailezők” egyelőre kis létszámú, ám folyamatosan bővülő cso-

portjába tartozik. A megkérdezettek ötödét képviselő kemény e-mailezők rendszerint napi 50 üzenetet kapnak, illetve több mint 20 levelet küldenek. Míg a kemény levelezőknél nagyjából tízede szenved a kéretlen üzenetekről, addig a visszafogottabb levelezők alig 2 százalékát érinti a probléma. Előbbi csoport képviselői jellemzően a technológiá-

hoz és az internethez kapcsolódó munkát végzők közül kerülnek ki.

Az amerikai dolgozók összességében jó érdemjegyet adnak az e-mailek: csaknem háromnegyedik úgy véli, az e-mail elősegíti a kommunikációt, és időt takarít meg. Az elektronikus levelezés a megkérdezettek 59 százaléka szerint a csoportmunkát is erősíti. Az e-mailezők egynegyede ugyanakkor arról számolt be, hogy az üzenetek elvonják figyelmüket, egytőlük pedig ar-

ról panaszkodott, hogy az e-mail további stresszt jelent a munkában. A válaszadók arról is említést tettek, hogy a szemtől szembeni megbeszélést igénylő személyes kommunikáció lebonyolítására nem az e-mail a legalkalmasabb mód. Munkahelyi problémák és kényes ügyek megbeszélése esetén a munkahelyen e-mailezők 85 százaléka a személyes, szemtől szembeni értekezést részesíti előnyben.

zdnet.com.com

ÚJ MEGOLDÁSOK A KÉRETLEN ÜZENETEK KEZELÉSÉNEK FRONTJÁN

Két kaliforniai cég új taktikát kísérel meg bevezetni a kéretlen elektronikus üzenetek elleni harcban: nem a nem kívánatos levelek kiszűrését, hanem annak garانتálását tartják szem előtt, hogy a szívesen fogadott, várt üzenetek ne akadjanak fenn a szigorú mailszűrőkön. A szóban forgó cégek azonban azt várják el a legitim üzenetek küldőitől, hogy fizessenek annak igazolásául, hogy leveleiket nem a címzett akarata ellenére továbbítják.

Az ígéretüket megszegő terjesztőket akár több ezer dolláros pénzbüntetéssel is sújthatják. Ezek a „bebiztosított” üzenetküldő szolgáltatások tulajdonképpen az ajánlott levelek elektronikus megfelelőinek tekinthetők.

A nem kívánatos elektronikus levelek problémájára a megoldásra irányuló törekvések tömege ellenére egyre súlyosbodik. A Jupiter becslései szerint egy felhasználó ma átlagosan 42 kéretlen levelet kap naponta, ami 5 év múlva akár 70-re is emelkedhet. A legnagyobb problémával azok az internetszolgáltatók állnak szemben, amelyeknek a kéretlen levelek továbbítási és szűrészi költségeit viselnie kell.

Az egyik új módszerrel a Palo Alto-i Habeas cég rukkolt elő: a cég ügyfeleinek (hír)leveleibe egy haiku verset ágyazna, amely a megállapodásban részt vevő internetszolgáltatók számára je-

lezné, ne rostálják ki az adott üzenetet. A „költői megoldás” azonban bizonyos költségvonzattal jár a megrendelőre nézve: a küldő cégnek 200 dollárt kell fizetnie a Habeasnak a licenccért. A tömeges üzenetküldőknek pedig további díjat kell leróniuk, amelynek összege azonban nem érheti el a havi 5000 dollárt. A feladónak emellett garanciát kell vállalnia azért, hogy a címzettek valóban aktívan felírtokat az adott levelezőlistára. A megállapodást figyelmen kívül hagyókat a Habeas védjegy és szerzői jog megsértéséért beperelheti.

A San Bruno-i IronPort nevű cégtől származó másik koncepció a hírlevelek terjesztésében nyújt segítséget az e-mail marketing képviselőinek. A vállalat szerint a kiküldött üzenetek 1 százaléka (óránként mintegy 10 000 levél) tévesen akad fenn a spamszűrőkön, és soha nem jut el a címzettekhez. Az IronPort megoldása értelmében az email-küldők szerződést írnak alá, amelyben kijelentik, hogy csak olyan címzetteknek küldenek levelet, akik valóban érdekeltek abban, hogy azt megkapják. A cég szerint megállapodást köt az internetszolgáltatókkal arról, hogy szabad utat engedjenek az üzeneteknek. A szerződés értelmében az IronPort ügyfeleinek a beérkezett panaszok függvényében bírságot kell fizetniük. Minden egy-

millió üzenetenként beérkezett 10 panasz után panaszonként 50 centet fizet a szolgáltatást megrendelő cég. Magasabb panaszszám esetében a büntetés tétele meghatározott feltételek szerint értelemszerűen nő.

Az íment felvázolt megközelítésmód kapcsán az elemzőkben felvetődik a kérdés: vajon a különböző cégek mennyi pénzt volna hajlandók kockáztatni annak érdekében, hogy jogszerűen küldött üzeneteik eljussanak a címzettek postaládájába? Az új megoldások ráadásul továbbra sem oldják meg a kéretlen üzenetek valódi problémáját, nevezetesen azt, hogy nap mint nap nem kívánatos levelek tízmilliói okoznak bosszúságot a szolgáltatóknak és a felhasználóknak.

„*Nem lesz könnyű ebben a légkörben arra bírni a cégeket, hogy pénzt áldozzanak erre – véli Jared Blank, a Jupiter Research elemzője. – Mindazonáltal kétségtelenül problémát jelent, ha valamilyen kért vagy várt üzenet, például egy életbevágóan fontos repülési útvonalterv fennakad a szűrőn.*” A szakember másfél órában sem biztos, hogy a Habeas vagy az IronPort sémái mennyire lesznek sikeresek, hiszen ehhez levetkőződik és internetszolgáltatók kritikus tömeget kellene rábírnuk a közreműködésre.

[New York Times Online](http://NewYorkTimesOnline)

KÓTYA-VETYE

Adok-Veszek

Hirdető Neve: .....

Címe: .....

Telefonszáma: .....

Hirdetés szövege: .....

.....

.....

.....

.....

A kótya-vetyében mindenki szabadon meghirdetheti kereskedelmi mennyiséget nem képező feleslegessé vált eszközeit, illetve kereshet szoftvert, hardvert. Az Almalap kimondottan nem támogatja a nem jogtiszt szoftverek csere-beréjét. A beküldött kótya-vetyék felkerülnek az Almalap honlapjára is. Ha ez utóbbira nem vágysz, akkor kérek, jelezd! A kótya-vetye kapcsán megadott adataidat semmilyen módon nem használjuk fel, adjuk tovább és bizalmasan kezeljük.

Panasonic MV-DX -110 EG 3CCD-s félprofi mini DV videokamera
eladó: f:1:1,6 F:4-48 Zoom, Dv IN, OUT Soros dokkoló, 6 órás LI-ION
akku. + 5 kassetta ajándék. Ár 500e Ft E-mail: bill.puskas@index.hu

Keresek régi PowerBook Duo 210-hez egy belső flex. kábelt 821-0004-04 típuszámmal. Ez a kábel csatlakoztatja az LCD képernyőt a grafikus processzorra. Előre is kösz. E-mail: szanyijr@freemail.hu

Eladó egy 19"-os ViewSonic G790 99-es évjáratu monitor. Ár 80.000.- nettó. E-mail: info@tipotronik.hu

PowerBook 165 számítógéphez keresek üzemképes és tölthető akkumulátort. E-mail: Vizuart@hajdunet.hu

iMac 266, 9600/200, 8600/250, G3 375 kártya, XLR8 Mpe beépítőkeret G3-G4 500MHz-ig PCI-os Macbe, 7200/90, LC 475 + monitor + billentyűzet + egér 15 eFt, 14" Apple monitor 5 eFt, billentyű 4-6 eFt, egér 1eFt, Performa 5260/100 rossz 5eFt, 128 MB 5v Dimm RAM, NUBUS ethernet kártya, eladó. Keresek 5200 performacsaláéhoz tv tunert, mpeg kártyát. telefon: (30) 257 85 30

Az alábbi előfizetési nyomtatványt célszerű fénymásoló használatával lemásolni, kitölteni és elfaxolni a 322-4922 faxszámra, ha a fax makrancoskodik, akkor a postára bízni (Almalap – Kereskedelmi Értesítő Kiadó, 1137 Budapest, Lehel út 61.) vagy e-mailt küldeni (almalap@mail.datanet.hu). Előfizetését előre is köszönjük!

ELŐFIZETÉSI NYOMTATVÁNY

Igen, szeretném az Almalap – Magyarországi Macintosh Magazin előfizetésének előnyeit élvezni, ezért ezúton előfizetek a lapra ..... példányban.

- A következő 10 számra, 3000 Ft (áfával), postaköltséggel együtt.
- Az előfizetési díjat postautalványon egyenlítem ki, kérem, küldjenek részemre postautalványt.
- Az előfizetési díjat számla ellenében átutalással egyenlítem ki.

Vállalom, hogy amennyiben nem hosszabbítom meg jelen előfizetésemet, úgy döntésemet az előfizetési periódus lejártá előtt hat héttel írásban közlöm a lap kiadójával.

Név: .....

Cég neve: .....

Postacím: .....

Telefonszám: .....

Faxszám: .....

Bankszámlaszám: .....

E-mail cím: .....@.....

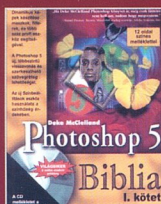
Aláírás, dátum, pecsét:

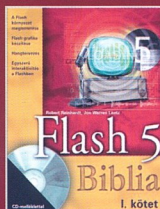
Almabolt könyvrendelés

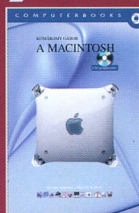
Kiadványszerkesztés 1-2-3
Ára: 1990 Ft – 2490 Ft – 2990 Ft

Photoshop Biblia I-II. kötet CD-melléklettel
Ára: 8400 Ft

Flash 5 Biblia I-II. kötet
Ára: 14 000 Ft

A Macintosh CD-melléklettel

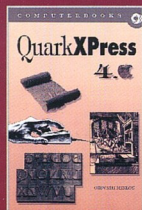
Ára: 4800 Ft

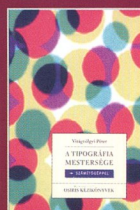
Flash 5
Ára: 3500 Ft

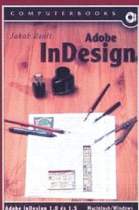
Macromedia Flash 5
Ára: 3980 Ft

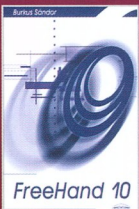
QuarkXPress 4.0
Ára: 2990 Ft

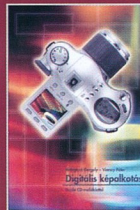
A tipográfia mestersége
Ára: 3280 Ft

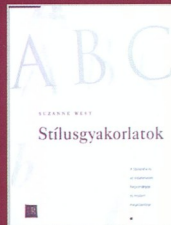
Adobe InDesign 1.0 és 1.5
Ára: 2688 Ft

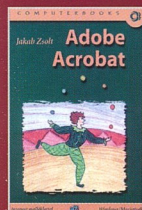
FreeHand 10
Ára: 4900 Ft

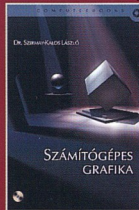
Digitális képköztetés
Ára: 3500 Ft

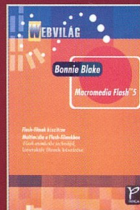
Stílusgyakorlatok
Ára: 8990 Ft

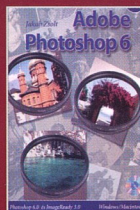
Adobe Acrobat
Ára: 2900 Ft

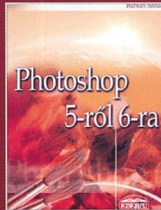
Számítógépes grafika
Ára: 3900 Ft

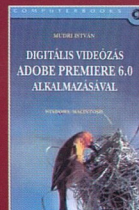
Macromedia Flash 5
Ára: 4900 Ft

Photoshop 6
Ára: 2900 Ft

Photoshop 5-ről 6-ra
Ára: 3500 Ft

Digitális videózás Adobe Premiere 6.0 alkalmazásával
Ára: 3400 Ft

Szeretném megrendelni az alábbi könyveket:

..... db A Macintosh (CD-melléklettel).....	4800 Ft
..... db QuarkXPress 4.0	2990 Ft
..... db Adobe InDesign 1.0 és 1.5.....	2688 Ft
..... db FreeHand 10	4900 Ft
..... db Digitális képköztetés	3500 Ft
..... db Adobe Acrobat.....	2900 Ft
..... db Számítógépes grafika	3900 Ft
..... db Macromedia Flash 5.....	4900 Ft
..... db Photoshop 6.....	2900 Ft
..... db Flash 5.....	3500 Ft
..... db Macromedia Flash 5.....	3980 Ft
..... db Digitális videózás Adobe Premiere 6.0 alkalmazásával	3400 Ft
..... db Photoshop Biblia I-II. kötet (CD-melléklettel).....	8400 Ft
..... db Flash 5 Biblia I-II.kötet.....	14 000 Ft
..... db Photoshop 5-ről 6-ra.....	3500 Ft
..... db Stílusgyakorlatok.....	8990 Ft
..... db A kiadványszerkesztés – Alapok.....	1990 Ft
..... db A kiadványszerkesztés – Szöveg.....	2490 Ft
..... db A kiadványszerkesztés – Illusztráció.....	2990 Ft
..... db A tipográfia mestersége	3280 Ft

Ezt a megrendelőszelvényt célszerű kivágni, és a KÉK Kft. (1135 Budapest, Lehel út 61.) címére elküldeni, vagy lefényképselve elfaxolni a 452-7830-as telefaxszámra. További információ kapható a 06-30-292-1261-es telefonszámon. E-mail: almabolt@mail.datanet.hu Internetes megrendelés: www.almabolt.hu/almabolt/ Az árak az áfát igen, a postaköltséget azonban nem tartalmazzák!

Név: .....

Postacím: .....

Számlacím: .....

Telefon: .....

alíráás, dátum

macromedia® **STUDIO** **MX**

Lássuk, mit is tartalmaz!

A Macromedia Studio MX, a honlapkészítéshez szükséges internetes alkalmazások teljes spektrumát egyetlen programcsomagban tartalmazza. Szerkesszen gazdag webtartalmat Macromedia Flash MX-szel, fejlesszen honlapot Dreamweaver MX-szel, készítsen interaktív webgrafikát Fireworks MX-szel és látványos vektor grafikát FreeHand segítségével. A kollekció továbbá magába foglalja a ColdFusion MX Developer Edition szoftvert (csak fejlesztésre és Windows platformon) és a Flash 6 Player-t.

TRANS-EUROPE KFT.

A Macromedia hivatalos magyarországi disztribútora. Grafikai, vizuális, multimédia és Internet szoftverek Macintosh, Windows és UNIX platformra: 1026 Budapest, Volkmann u. 2. I/2.,
Tel.: (36-1)392-0700, Fax: (36-1)392-0719 honlap: www.trans-europe.hu, e-mail: info@trans-europe.hu.

